

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

του Σχεδίου Νόμου «*Λατομικός Κώδικας*»

Α΄ ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Η νομοθεσία που ισχύει στην Ελλάδα για τη μεταλλεία, βασίζεται στο Ν.Δ. 210/1973 «*Περί Μεταλλευτικού Κώδικος*», όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Ν.Δ. 180/19-11-1974 και τους Νόμους 273/1974 και 274/1974.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Μεταλλευτικού Κώδικα οι ορυκτές ύλες διακρίνονται, από νομικής απόψεως, σε μεταλλευτικά ορυκτά και λατομικά ορυκτά.

Βασική νομική και οικονομική έννοια του Μεταλλευτικού Κώδικα είναι αυτή της μεταλλειοκτησίας ή της μεταλλευτικής κυριότητας επί των μεταλλευτικών ορυκτών, η χρονική διάρκεια ισχύος της οποίας μπορεί να φθάσει και τα ενενήντα εννέα (99) χρόνια, με το δικαίωμα της κυριότητας επί του εδάφους να μην επεκτείνεται στα μεταλλευτικά ορυκτά, είτε αυτά ευρίσκονται στην επιφάνεια, είτε στο υπέδαφος.

Το δικαίωμα της έρευνας και της εκμετάλλευσης των μεταλλευτικών ορυκτών, πλην των εξαιρεμένων υπέρ του Δημοσίου (άρθρο 143 του Μεταλλευτικού Κώδικα), παραχωρείται στον πρώτο αιτήσαντα και μάλιστα επί όλων των κατηγοριών μεταλλευτικών ορυκτών (άρθρο 2 του Μεταλλευτικού Κώδικα).

Η εκμετάλλευση των μεταλλευτικών ορυκτών χαρακτηρίζεται από το Μεταλλευτικό Κώδικα (άρθρο 102) ως δημοσίας ωφέλειας δραστηριότητα. Ως εκ τούτου, αυτή επικρατεί της εκμεταλλεύσεως των λατομικών ορυκτών, ενώ έχει και προτεραιότητα έναντι άλλων λόγων δημοσίας ωφελείας υποδεεστέρων της μετάλλευσης.

Τα λατομικά ορυκτά, τα οποία θεωρούνται ήσσονος οικονομικής σημασίας, συγκριτικά με τα μεταλλευτικά ορυκτά, ανήκουν στον ιδιοκτήτη του εδάφους στο οποίο ευρίσκονται, ο οποίος δικαιούται να τα εκμεταλλεύεται με τους περιορισμούς των διατάξεων του προτεινόμενου Νομοσχεδίου.

Ο χαρακτηρισμός της εκμετάλλευσης λατομικών ορυκτών **ως δημοσίας ωφέλειας δραστηριότητα ιδιαιτέρως συμφέρουσα για την Εθνική Οικονομία**, είναι απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου να εγκριθεί η επέμβαση στα δάση, σύμφωνα με το άρθρο 57 του Ν. 998/79 «Περί της προστασίας των δασών και των εν γένει δασικών

εκτάσεων της χώρας», μέσα στα οποία λαμβάνει χώρα η συντριπτική πλειοψηφία των εκμεταλλεύσεων των λατομικών ορυκτών της χώρας.

Η επιλογή να χαρακτηριστεί η εκμετάλλευση των λατομικών ορυκτών, με εξαίρεση τα εκτός λατομικών περιοχών ευρισκόμενα αδρανή υλικά, ως δημοσίας ωφέλειας δραστηριότητα ιδιαιτέρως συμφέρουσα για την εθνική οικονομία, είναι απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου να εγκριθεί η επέμβαση στα δάση, ενώ δίνει τη δυνατότητα αντιμετώπισης, όλων των άλλων λόγων δημοσίας ωφελείας, είτε αυτοί θεωρούνται υποδεέστεροι, είτε υπέρτεροι της λατόμησης.

Στη βάση αυτή απαριθμούνται, με σαφήνεια, πληρότητα και αντικειμενικότητα, όλοι οι συγκεκριμένοι λόγοι δημοσίας ωφελείας που είναι υπέρτεροι της έρευνας και εκμετάλλευσης των βιομηχανικών ορυκτών και των διακοσμητικών πετρωμάτων.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον εντοπισμό ινωδών – αμιαντούχων ορυκτών, που κατά κανόνα ευρίσκονται στα βασικά και υπερβασικά πετρώματα, επειδή απαγορεύεται η εξόρυξη και η διάθεσή αυτών στην αγορά, σε εφαρμογή της Οδηγίας 91/659/ΕΟΚ, της Οδηγίας 76/769/ΕΟΚ και της εναρμονισμένης με αυτές ελληνικής νομοθεσίας.

Το Κράτος οφείλει να έχει συνέχεια και να φροντίζει για την ευημερία των πολιτών του, θεσπίζοντας αντικειμενικούς κανόνες δικαίου και διαφάνειας, γεγονός που όχι μόνο επιχειρεί, αλλά θέλουμε να πιστεύουμε ότι και το επιτυγχάνει το προτεινόμενο νομοσχέδιο, με τίτλο «Λατομικός Κώδικας». Και αυτό διότι εισαγάγει νέους όρους, συστηματική ταξινόμηση των λατομικών ορυκτών, θέσπιση προδιαγραφών και έλεγχο της τηρήσεως αυτών στα προϊόντα του λατομείου, ενσωματώνει όλες τις παλαιότερες διατάξεις των νόμων που λειτούργησαν αποδοτικά τα τελευταία χρόνια, περιλαμβάνει διατάξεις που διευρύνουν την παραγωγική βάση, αποτρέπουν τη δημιουργία ολιγοπωλιακών καταστάσεων στα λατομεία, διευκολύνουν τον υγιή ανταγωνισμό, αντιστρατεύονται τη γραφειοκρατία και εξυπηρετούν λόγω ευχρηστότητας των, τους ενδιαφερόμενους πολίτες στην εφαρμογή του.

Β' ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Ορισμοί – Ταξινόμηση λατομικών ορυκτών

Οι ορισμοί των διαφόρων γεω-εννοιών είναι απολύτως σαφείς και περιεκτικοί, επιστημονικώς ακριβείς και πλήρεις, ειδικώς οι νεοεισαγόμενοι όροι και έννοιες.

Η λεπτομερής αναφορά στο νέο όρο – έννοια ορυκτο-πετρογενετική επαρχία, οφείλεται στο σπουδαίο ρόλο που αυτή διαδραματίζει στην επιλογή-καθορισμό των αποθεματικών μεταλλείων και λατομείων και όχι μόνο.

Η ταξινόμηση – κατάταξη των λατομικών ορυκτών σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και ομάδες ορυκτών και πετρωμάτων, με επιστημονικοτεχνικά – οικονομικά κριτήρια, αλλά και κριτήρια κύριας χρήσης αυτών, είναι μια ακόμη αδιαμφισβήτητη συμβολή του προτεινομένου Νομοσχεδίου στην άρση της υφισταμένης υποκειμενικότητας, της γραφειοκρατικής προσέγγισης, της αδιαφάνειας και της συναλλαγής.

Έτσι αναμένεται να περιοριστούν στο ελάχιστο οι γνωμοδοτήσεις για την κατάταξη των πετρωμάτων σε συγκεκριμένη κατηγορία λατομικού ορυκτού, δεδομένου ότι το δικαίωμα εκμετάλλευσης δεν δίνεται για όλα τα λατομικά ορυκτά, όπως συμβαίνει με τα μεταλλευτικά ορυκτά, αλλά περιορίζεται σε συγκεκριμένη κατηγορία, υποκατηγορία ή/και ομάδα αυτών, που ανήκει στην ίδια ορυκτο-πετρογενετική επαρχία.

Η «μετάταξη» στα **βιομηχανικά ορυκτά** συγκεκριμένων πετρωμάτων τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στη βιομηχανία παραγωγής πλακιδίων και κυψελωτών κονιοδεμάτων., στην τσιμεντοβιομηχανία, στην ασβεστοποιΐα και στη μεταλλουργική βιομηχανία, για τα οποία υπήρχαν διχογνωμίες ως προς τον τρόπο εκμισθώσεώς των, δίνει λύση σε χρόνια προβλήματα και αποκαθιστά την τάξη.

Η ένταξη στα **βιομηχανικά ορυκτά** και ως εκ τούτου η μίσθωση με απ' ευθείας σύμβαση και στη συνέχεια η ακώλυτη εκμετάλλευση λατομικών χώρων, που εγκλείουν πολύ καθαρούς ασβεστολίθους και λευκά μάρμαρα, κρίθηκε ως απολύτως σωστή και αναγκαία, για τους παρακάτω λόγους:

α) Επειδή η παραγωγή πληρωτικών (fillers), από τα παραπάνω ανθρακικής (κυρίως ασβεστιτικής) συστάσεως πετρώματα, είναι μια καθαρά βιομηχανική διαδικασία, με επενδύσεις περισσότερο εντάσεως τεχνολογίας παρά κεφαλαίου,

β) Η εξεύρεση πετρωμάτων καταλλήλων για την παραγωγή πληρωτικών υψηλής λευκότητας και λαμπρότητας, είναι μια όχι τόσο εύκολη υπόθεση, που απαιτεί εξειδι-

κευμένη σε βάθος και σε πλάτος έρευνα, υπό καθεστώς και συνθήκες μικροαποθεματικών καταστάσεων, και

γ) Η αξία των υψηλών προδιαγραφών πληρωτικών, ως είδος εν ανεπαρκεία, είναι πολύ υψηλή και ως εκ τούτου το όφελος για την Εθνική Οικονομία αναμένεται μεγάλο.

Η υπαγωγή στα **βιομηχανικά ορυκτά** των μαγματικών (κυρίως των οξίνων) πλουτωνίων και ηφαιστειακών πετρωμάτων, που χρησιμοποιούνται είτε πρωτογενώς, είτε δευτερογενώς (τα παραπροϊόντα, υποπροϊόντα και απορρίμματα της παραγωγικής διαδικασίας), στην παραγωγή πραγματικά αντιολισθητικών ψηφίδων και σκύρων γραμμής τρένων υψηλών προδιαγραφών, όσον αφορά τα γεωμετρικά και φυσικομηχανικά χαρακτηριστικά των προϊόντων αυτών, επιλέχθηκε για τον πρόσθετο λόγο ότι τα πετρώματα εκ των οποίων προέρχονται τα προϊόντα αυτά είναι δύσκολο να βρεθούν.

Τα **μάρμαρα** είναι ο μόνος όρος που αναφέρεται μέχρι σήμερα στην ελληνική νομοθεσία περί λατομείων, ο οποίος μερικώς μόνο καλύπτει τα πετρώματα από τα οποία παράγονται προϊόντα που χρησιμοποιούνται στις επικαλύψεις δαπέδων, τοίχων, κλιμάκων και άλλων δομικών στοιχείων της οικοδομής.

Τα **διακοσμητικά πετρώματα** είναι πλέον δόκιμος και ευρύτερος όρος, ταξινομούνται σε δύο υποκατηγορίες, με την ευρεία έννοια (**ε.έ.**) του όρου, τα μεν ανθρακικής συστάσεως με την ονομασία **«Μάρμαρα ε.έ.»**, τα δε αργιλοπυριτικής συστάσεως με την ονομασία **«Γρανίτες ε.έ.»**.

Ακολουθεί λεπτομερέστερη ταξινόμηση των πετρωμάτων αυτών σε ομάδες, με κοινά, γενετικά, φυσικο-μηχανικά και άλλα χαρακτηριστικά, αλλά και χρήσεως αυτών.

Προσθέτως υιοθετείται και περιγράφεται στα Άρθρα 11 και 12 μια τρίτη υποκατηγορία διακοσμητικών πετρωμάτων, τα **στρωματώδη έως πλακώδη πετρώματα**.

Στην υποκατηγορία των **στρωματωδών έως πλακωδών ορθο- και μετα-πετρωμάτων**, εντάσσονται δύο (2) ομάδες με ποικιλία πετρωμάτων, ορισμένα εκ των οποίων όλως αδοκίμως εφέροντο στην αγορά και στη νομοθεσία, με την ονομασία σχιστολιθικές πλάκες.

Τέλος, σε μια τέταρτη υποκατηγορία αυτή των **Δομικών λίθων**, εντάσσονται αυτοί οι οποίοι προέρχονται είτε πρωτογενώς από αυτόνομες εξορύξεις, είτε δευτερογενώς από παραπροϊόντα και υποπροϊόντα των άλλων υποκατηγοριών διακοσμητικών πετρωμάτων, καθώς και των μαγματικών πετρωμάτων της ομάδας 10 των βιομηχανικών ορυκτών.

Όσον αφορά τέλος το ποσοστό του 95% που τίθεται ως ανώτερο όριο της λευκότητας, αυτό τίθεται από τους παραγωγούς χαρτιού, P.V.C. και άλλων προϊόντων, σε συνδυασμό με τις υπάρχουσες δυσκολίες εξευρέσεως καταλλήλων πετρωμάτων (κυρίως πολύ λευκών μαρμάρων), ως πρώτων υλών παραγωγής πληρωτικών (fillers) υψηλής ποιότητας, δηλαδή υψηλής λευκότητας (>95%), λαμπρότητας (>95%) και περιεκτικότητας σε CaCO₃ (>97%).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Κυριότητα – αξιοποίηση λατομικών ορυκτών

Στο κεφάλαιο αυτό επισημαίνεται ότι η κυριότητα των λατομικών ορυκτών ανήκει στον ιδιοκτήτη της επιφανείας του εδάφους, η αξιοποίηση (έρευνα και εκμετάλλευση) όμως αυτών θεωρείται ως δημόσιας ωφέλειας δραστηριότητα ιδιαίτερως συμφέρουσα για την ελληνική οικονομία.

Οι περιορισμοί στην έρευνα και εκμετάλλευση των λατομικών ορυκτών είναι συγκεκριμένοι και σαφέστατα διατυπωμένοι και όχι γενικόλογoi, π.χ. βλάβες σε αρχαιολογικούς χώρους και ασαφείς ως προς τις επιπτώσεις, π.χ. σοβαρές αλλοιώσεις του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος...

Τέλος, αποσαφηνίζονται οι περιπτώσεις απαγόρευσης έρευνας και εκμετάλλευσης των λατομικών ορυκτών σε συγκεκριμένους χώρους, π.χ. πυρήνες εθνικών δρυμών και για συγκεκριμένους λόγους, π.χ. παρουσία των ινωδών πυριτικών αλάτων (ορυκτών), **Κροκιδόλιθου (ινώδης ριβεκίτης), Αμοσίτης (ινώδης γρυνερίτης), Ανθοφυλλίτης, Ακτινόλιθος, Τρεμολίτης και Χρυσοτίλης (ινώδης σερπεντίνης)**, των οποίων **«Απαγορεύεται η διάθεση στην αγορά και η χρήση των ινών αυτών και των προϊόντων που τις περιέχουν κατόπιν εκούσιας προσθήκης»**, σύμφωνα με την **Οδηγία 83/477/ΕΟΚ**, όπως τροποποιήθηκε με την **Οδηγία 2003/488/ΕΟΚ/27 Μαρτίου 2003**, τα Προεδρικά Διατάγματα και τις Υπουργικές αποφάσεις εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας με τις Οδηγίες αυτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Έρευνα λατομικών ορυκτών

Υποστηρίξαμε από το έτος 2006 με το τότε προταθέν Ν/Σ **«Περί Λατομικού Κώδικος»**, ότι είναι απαραίτητη η αναζήτηση για τον εντοπισμό και η έρευνα για την εκμετάλλευση των λατομικών ορυκτών.

Ανάλογα λοιπόν με την κατηγορία, υποκατηγορία και ομάδα λατομικών ορυκτών, άλλοτε αρκεί η χρησιμοποίηση μόνο ορυκτολογικών, πετρογραφικών, γεωλογικών, τεκτονικών και γεωφυσικών μεθόδων έρευνας, καθώς και ανόρυξη δειγματοληπτικών γεωτρήσεων, στα πλαίσια της *συναίνεσης διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών*, όπως συμβαίνει σ' όλες σχεδόν τις περιπτώσεις εντοπισμού εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων *διακοσμητικών πετρωμάτων*, άλλοτε όμως απαιτείται η εκτέλεση μεταλλευτικών έργων, όπως στοών, τρανσερών, δοκιμαστικής εξόρυξης με ή χωρίς διαμαντοσυρματοκοπή κ.λπ., τα οποία πραγματοποιούνται μετά από *άδεια λατομικών ερευνών*, όπως συμβαίνει στις περισσότερες περιπτώσεις διερεύνησης της εκμεταλλευσιμότητας των **βιομηχανικών ορυκτών** και των **διακοσμητικών πετρωμάτων**.

Είναι λοιπόν στη διακριτική ευχέρεια των ενδιαφερομένων φυσικών και νομικών προσώπων να ζητήσουν, στα πλαίσια της υφιστάμενης μεταλλευτικής ελευθερίας, το πρώτο, το δεύτερο, ή/και τα δύο (2) στάδια ερευνών. Και στη μια περίπτωση και στην άλλη απαιτείται να καταρτιστεί ένα ιεραρχημένο πρόγραμμα διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών ή/και λατομικών ερευνών, τα συμπεράσματα των οποίων συμπεριλαμβάνονται στην υποχρεωτικώς εκπονούμενη τεχνική έκθεση ή οικονομικοτεχνική μελέτη, που είναι η κατάληξη και όχι το προαπαιτούμενο της έρευνας.

Το προβλεπόμενο με το άρθρο 34 Διπλότυπο εισπράξεως – παράβολο των 100 – 500 ευρώ κλιμακώνεται ανάλογα με το εμβαδόν E της λατομικής έκτασης, ως εξής:
α) E = 100 στρεμ. 100 €, **β)** E = 101 – 200 στρεμ. 200 €, **γ)** E = 201 – 300 στρεμ. 300 €, **δ)** E = 301 – 400 στρεμ. 400 € και **ε)** E = 401 – 500 στρεμ. 500 €.

Με το προτεινόμενο Ν/Σ **«Λατομικός Κώδικας»** προβλέπεται να μπορεί το Δημόσιο να διενεργεί πλήρεις, διεξοδικές και εκτεταμένες έρευνες, σε συγκεκριμένες δημόσιες εκτάσεις και για ορισμένο χρόνο, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) χρόνια, με δυνατότητα παρατάσεως για δύο χρόνια, σύμφωνα με το περιεχόμενο του Άρθρου 21 του προτεινομένου Νομοσχεδίου.

Η θέσπιση σχολαστικής διαδικασίας από το στάδιο της αιτήσεως ως το στάδιο της χορηγήσεως *συναινέσεως διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών ή αδείας λατομικών ερευνών*, αποτελεί ταυτόχρονα ένα πρακτικό οδηγό για τις ενέργειες και τις δράσεις των ενδιαφερομένων πολιτών, προκειμένου αυτοί να διεκδικήσουν και εξασφαλίσουν δικαίωμα προτεραιότητας στην έρευνα και την εκμετάλλευση όλων των λατομικών ορυκτών, πλην των αδρανών υλικών των θεσμοθετημένων λατομικών περιοχών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Εκμίσθωση, εισφορά μισθωτικού δικαιώματος, μισθώματα

Οι λατομικές εκτάσεις που ανήκουν κατά κυριότητα στο Δημόσιο και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) έχουν δύο (2) κοινούς τρόπους και ταυτόσημες διαδικασίες εκμισθώσεως.

Ο πρώτος τρόπος εκμισθώσεως είναι με απ' ευθείας σύμβαση και αφορά λατομικούς χώρους για τους οποίους χορηγήθηκαν συναίνεση διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών ή άδεια λατομικών ερευνών και ο δεύτερος τρόπος με πλειοδοτικό διαγωνισμό – δημοπρασία, όταν πρόκειται για νόμιμα ανοιγμένο λατομείο και για λατομικό χώρο στον οποίο διενεργήθηκαν έρευνες από το Δημόσιο με συγκεκριμένα αποτελέσματα ή όταν αφορά λατομικούς χώρους αδρανών υλικών ευρισκομένων εντός θεσμοθετημένων λατομικών περιοχών, πλην της παραγράφου 2γ του άρθρου 63.

Η προβλεπόμενη από παλαιότερους νόμους, αλλά και με το προτεινόμενο νομοσχέδιο έννοια της εισφοράς του μισθωτικού δικαιώματος, γίνεται πλέον σαφής, καθαρή και διάφανη, με αποτίμηση της αξίας αυτού ως άυλου περιουσιακού στοιχείου, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ΚΝ. 2190/1920.

Για την αποφυγή υποκειμενικής κρίσης στον προσδιορισμό της αξίας του μισθωτικού δικαιώματος, ανάλογα με τις συμφωνίες των εμπλεκομένων μερών, κατά κανόνα με άγνοια του Δημοσίου, θεσπίζεται θεμιτός και αντικειμενικός τρόπος υπολογισμού του εισφερομένου μισθωτικού δικαιώματος, **α)** από το ημίθροισμα των παγίων μισθωμάτων της πρώτης εικοσαετίας και των αναλογικών μισθωμάτων της πρώτης ή της τρέχουσας πενταετίας λειτουργίας του λατομείου και **β)** από τον τύπο του Hoscold.

Εάν ληφθούν υπόψη οι ρυθμίσεις που προβλέπει το προτεινόμενο νομοσχέδιο για μια σειρά παραμέτρους, όπως είναι το εμβαδόν της λατομικής εκτάσεως, το ύψος των παγίων μισθωμάτων, το συμφωνηθέν αναλογικό μίσθωμα %, οι ποσότητες και τις τιμές πωλήσεως των εξορυσσόμενων λατομικών προϊόντων της αρχικής ή της τρέχουσας πενταετίας μισθώσεως του λατομείου, τότε το μισθωτικό δικαίωμα που πρόκειται να εισφερθεί σε υφιστάμενη ή συσταθείσα επιχείρηση κυμαίνεται μεταξύ 50.000 € και 500.000 €.

Εάν αυτό συνδυαστεί και με το γεγονός ότι το ποσό αυτό μετατρέπεται σε μετοχές ονομαστικές (στο όνομα αρχικού μισθωτή) και μη μεταβιβάσιμες για μια τουλάχιστον πενταετία, ώστε να μην αποξενωθεί ο αρχικός μισθωτής από την εκμετάλλευση του λατομείου, όπως προέβλεπε και ο Ν. 669/77, τότε πρόκειται για πραγματική εισφορά και όχι για συγκαλυμμένη πώληση.

Η υιοθετούμενη πολιτική επί των παραβόλων και των μισθωμάτων είναι αναπτυξιακή και όχι εισπρακτική, αφού τα υψηλά παράβολα και πάγια μισθώματα συνιστούν αντικίνητρο για την ανάπτυξη του πρωτογενούς αυτού τομέα παραγωγής της οικονομίας.

Τα πάγια μισθώματα εκκινούν από δέκα (10) Ευρώ για την πρώτη πενταετία μίσθωσης και κλιμακώνονται σε 30, 40 και 50 Ευρώ για τις επόμενες πενταετίες. Ενώ όταν πρόκειται για νόμιμα ανεωγμένο λατομείο που μισθώνεται με πλειοδοτικό διαγωνισμό, το μίσθωμα ορίζεται σε πενήντα (50) Ευρώ ανά στρέμμα.

Στο προτεινόμενο νομοσχέδιο εισάγεται για πρώτη φορά η κλιμάκωση των προβλεπόμενων ποσών για τα πάγια μισθώματα και η θέσπιση κριτηρίων για τον καθορισμό του ετήσιου αναλογικού μισθώματος %..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Εκμετάλλευση λατομικών ορυκτών

Στο κεφάλαιο αυτό του προτεινόμενου Νομοσχεδίου προβλέπεται, αν και δεν είμαστε βέβαιοι ότι είναι σύννομη, η κατάργηση της *αδείας εκμεταλλεύσεως λατομείου*, η οποία παύει να συνιστά ξεχωριστή διοικητική πράξη, αντικατασταθόμενη με τη Σύμβαση Μισθώσεως, η οποία υπογράφεται πάντοτε, εκτός των περιπτώσεων που υπάρχουν συγκεκριμένοι απαγορευτικοί λόγοι, οι οποίοι συγκεκριμενοποιούνται και απαριθμούνται λεπτομερώς στο άρθρο 19, ώστε να υπάρχουν αντικειμενικές και όχι υποκειμενικές κρίσεις.

Η θέσπιση της υπόγειας εκμετάλλευσης – εξόρυξης, ιδίως των διακοσμητικών πετρωμάτων υπαγορεύεται από τους ακόλουθους λόγους:

α) Κοιτασματολογικούς, όταν το εκμεταλλεύσιμο στρώμα μαρμάρου καλύπτεται από υπερκείμενα στρώματα μεγάλου πάχους ή βρίσκεται υπό κλίση, π.χ. *«Λυχνίτης λίθος» ν. Πάρου*, **β) Γεωμορφολογικούς – κλιματικούς**, όταν οι κλίσεις του εδάφους είναι μεγάλες και επικρατούν δυσμενείς καιρικές συνθήκες λόγω υψομέτρου, π.χ. *Λευκά δολομιτικά μάρμαρα Φαλακρού όρους*, και **γ) Ανθρωπογεωγραφικούς – περιβαλλοντικούς**, όταν πλησίον του μαρμαροφόρου κοιτάσματος κτίστηκαν σπίτια και δημιουργήθηκε *«οπτική ρύπανση»* εκ της επιφανειακής εκμεταλλεύσεως, π.χ. *Λευκό μάρμαρο Πεντελικού όρους*, το μεγαλύτερο του είδους του στον Κόσμο.

Οι τιθέμενοι στην σύμβαση μισθώσεις του λατομείου όροι, δεν είναι αυθαίρετοι, αλλά προκύπτουν από τις θεσμοθετημένες υποχρεώσεις που προβλέπονται και υπαγορεύονται από το παρόν Ν/Σ **«Λατομικός Κώδικας»**, το Ν. 998/79 *«Περί Δασών...»*, όπως αυτός τροποποιήθηκε με το Ν. 3208/2003, το Ν. 3028/2002 *«Περί*

Αρχαιοτήτων...», τον εκάστοτε ισχύοντα Κ.Μ.Λ.Ε., την εγκεκριμένη από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Α.Ε.Π.Ο., τη θεωρημένη από το αρμόδιο Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Τεχνική Μελέτη Εκμεταλλεύσεως και το σχετικό Π.Δ/γμα που θα εκδοθεί σε εφαρμογή του **Άρθρου 57** του παρόντος.

Τέλος, υπάρχει συγκεκριμένο **Άρθρο (64)**, με το οποίο αντιμετωπίζονται όλα τα ζητήματα έρευνας, εκμίσθωσης, εκμετάλλευσης και εν γένει διαχείρισης των λατομείων που ανήκουν στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοικήσεως (Ο.Τ.Α.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

Φυσικά αδρανή υλικά

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

Εποπτεία και έλεγχος της εκμεταλλεύσεως λατομείων

Σύμφωνα με το **Άρθρο 65** του παρόντος Νομοσχεδίου, τα όργανα εποπτείας και ελέγχου της εκμεταλλεύσεως των λατομείων, δηλαδή το Σώμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων (Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ.) – Τμήμα Μεταλλείων Βορείου και Νοτίου Ελλάδος, πρέπει να ενεργούν με αναπτυξιακό και όχι εισπρακτικό τρόπο, με αλόγιστη επιβολή προστίμων και κατάχρηση της δυνατότητας επιβολής χρηματικών ποινών, οι οποίες είναι δυσβάστακτες, ιδίως σήμερα, σε καιρό οικονομικής, κοινωνικής και εργασιακής κρίσης.

Δηλαδή το Κράτος δεν θα πρέπει να λειτουργεί ως τιμωρός τυχόν παραβάσεων, αλλά ως αρωγός και συμπαραστάτης της πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής προϊόντων, προερχομένων από λατομικά ορυκτά και κυρίως των βιομηχανικών ορυκτών και των διακοσμητικών πετρωμάτων.

Σε αντίθετη περίπτωση, εάν και εφόσον επικρατήσουν απόψεις που υιοθετούν εισπρακτικές πολιτικές εκ των παραβόλων, των υψηλών αρχικών παγίων μισθωμάτων και των υψηλών αναλογικών μισθωμάτων (8 – 10%) επί της τιμής πωλήσεως των προϊόντων στο δάπεδο του λατομείου και όχι επί του κόστους παραγωγής, που είναι το ορθότερο, τότε το δοθέν σε διαβούλευση Ν/Σ θα αποτελέσει την ταφόπλακα της λατομείας στην Ελλάδα και όσοι εργάζονται προς αυτή την κατεύθυνση, ανεξαρτήτως αφετηρίας (αγκυλωμένες αντιλήψεις και ιδεοληψίες, εξυπηρέτηση συντεχνιακών και άλλων συμφερόντων...), θα πρέπει να απολογηθούν για το προτεινόμενο ποινολόγιό τους, αντί να εμφανίζονται ως τιμητές στο όνομα της νομιμότητας.

Στο προτεινόμενο νομοσχέδιο «**Λατομικός Κώδικας**» και στο **Άρθρο 66** αυτού, θεωρήθηκε απαραίτητο να συμπεριληφθεί λεπτομερής αναφορά τόσο στις τεχνικές προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν τα παραγόμενα προϊόντα των λατομείων, όσον και στους εργαστηριακούς ελέγχους αυτών, σύμφωνα και με τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς – **Νόρμες (E.N.)** οι οποίοι καλύπτουν όλα σχεδόν τα ζητήματα που προκύπτουν από τη δειγματοληψία, το κοσκίνισμα, τα λεπτομερή κλάσματα και την παιπάλη, μέχρι τους τρόπους εκτελέσεως των εργαστηριακών δοκιμών τεχνικής καταλληλότητας και αξιολογήσεως των αποτελεσμάτων αυτών, για τον προσδιορισμό των συντελεστών και δεικτών ελέγχου ποιότητας.

Ο έλεγχος της καταλληλότητας των διατιθεμένων λατομικών προϊόντων, αποτελεί θεμελιώδες ζήτημα, τόσο για την ελληνική, όσον και για την ευρωπαϊκή αγορά, διότι χωρίς τον έλεγχο τηρήσεως των επιτρεπομένων ορίων στα γεωμετρικά, φυσικο-μηχανικά και τεχνικά χαρακτηριστικά των λατομικών προϊόντων, η θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών έχει θεωρητική μόνο σημασία.

Ο προβλεπόμενος από τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς - Πρότυπα Έλεγχος Παραγωγής Εργοστασίου (E.Π.Ε.), που εξαντλείται στα σπαστηροτριβεία, παρόλο που αποτελεί πρόοδο και βάζει σε τάξη την όλη παραγωγική διαδικασία, εν τούτοις δεν αρκεί, επειδή τους όποιους ελέγχους του E.Π.Ε. αναλαμβάνει αποκλειστικά και μόνο ο παραγωγός, ο οποίος παρουσιάζει αντικειμενικές αδυναμίες αυτοελέγχου.

Η κατάρτιση και υπογραφή από τον παραγωγό ή τον εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο του της Δηλώσεως Συμμόρφωσης E.K. και της Σημάνσεως Συμμόρφωσης CE, καθόλου δεν κατοχυρώνει τον χρήστη -- καταναλωτή για την αξιοπιστία των αριθμητικών δεδομένων που αναγράφονται στη Σήμανση CE.

Η προσφυγή του παραγωγού στους λεγόμενους Κοινοποιημένους στην Ευρωπαϊκή Ένωση φορείς και η έκδοση από τους τελευταίους πιστοποιητικών συμμόρφωσης υπό τα συστήματα 1+ και 2+ που είναι και τα αυστηρότερα, καθόλου δεν πρέπει να εφησυχάζουν τον καταναλωτή, διότι τον έλεγχο στις τιμές των φυσικο-μηχανικών χαρακτηριστικών και των άλλων δεδομένων που αναγράφονται στο πιστοποιητικό της Σημάνσεως CE ούτε δικαιούται αλλά ούτε και πραγματοποιεί στην πράξη ο όποιος Κοινοποιημένος Φορέας.

Ο έλεγχος της αξιοπιστίας των στοιχείων και κυρίως των γεωμετρικών, φυσικο-μηχανικών και τεχνικών χαρακτηριστικών που περιλαμβάνονται στη Σήμανση Συμμόρφωσης CE, οφείλει, πρέπει και μπορεί να αναλάβει το Κράτος με τους εξειδικευμένους φορείς του, όπως είναι το Κεντρικό και τα Περιφερειακά Εργαστήρια Δημοσί-

ων Έργων (Κ.Ε.Δ.Ε. και Π.Ε.Δ.Ε.) του Υπουργείου Υποδομών και η Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Γενικού Χημείου του Κράτους, οι οποίοι φορείς πρέπει να αναβαθμιστούν, με συμπλήρωση του εξοπλισμού τους, και να στελεχωθούν με προσωπικό από όλους τους απαραίτητους κλάδους των τεχνικών επιστημών.

Έργο των παραπάνω φορέων του Δημοσίου είναι η σχολαστική εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Προτύπων (EN) που μνημονεύονται στις παραγράφους 1 και 4 του Άρθρου 66 και το περιεχόμενο της Κ.Υ.Α. που πρόκειται να εκδοθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου Άρθρου 66 για την επιβολή χρηματικών ποινών όταν γίνονται παραβάσεις στις τεθείσες τεχνικές προδιαγραφές, και την απαγόρευση εξορύξεως ή διαθέσεως στην αγορά, όταν πρόκειται για ακατάλληλα ή/και επικίνδυνα προϊόντα, στα οποία περιέχονται ινώδη- αμιαντούχα ορυκτά, βαρέα μέταλλα, κ.λπ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

Ένδικα μέσα, μεταβατικές, λοιπές και τελικές διατάξεις

Ένα κράτος δικαίου θα πρέπει να παρέχει στους πολίτες του όλα τα ένδικα μέσα για να ενίστανται και να προστατεύονται σ' όλα τα επίπεδα εκ των αποφάσεων της Διοίκησης, από τις πιο απλές μέχρι και την ανάκληση της αδείας εκμεταλλεύσεως και την καταγγελία της συμβάσεως μισθώσεως. Αυτό υλοποιείται στην πράξη με σειρά διατάξεων για το πού, πώς και πότε μπορεί να ενεργήσει ο κάθε ενδιαφερόμενος.

Στις μεταβατικές διατάξεις περιλαμβάνεται ρυθμίσεις όλων των εκκρεμών υποθέσεων, ώστε να μη ξεχαστεί ούτε αδικηθεί κανένας πολίτης που έχει δικαιώματα έρευνας, μίσθωσης και εκμετάλλευσης λατομικού χώρου.

Οι υπηρεσίες του Δημοσίου και τα συλλογικά όργανα οφείλουν να αποφαίνονται, να γνωμοδοτούν και να αποφασίζουν, μόνο για θέματα της αρμοδιότητάς τους. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να διακατέχονται από Λουδοβίκεια συμπλέγματα υπεροψίας, αυταρχισμού, αυταρέσκειας, εσιθελισμού. Το προτεινόμενο νομοσχέδιο βοηθά και συμβάλλει στον περιορισμό και την αποτροπή τέτοιων φαινομένων στο Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου και στις υπηρεσίες της Αυτοδιοίκησης (Περιφέρεια και Δήμοι).

Στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο ο ρόλος του Κράτους και των υπηρεσιών του θα πρέπει να είναι συντονιστικός, κατευθυντικός και ελεγκτικός, μακριά από μίξερεις αντιλήψεις, ανέξοδες και αναπιολόγητες αρνητικές θέσεις, για να καταστεί ορθολογικότερη η αξιοποίηση των λατομικών ορυκτών, σύμφωνα με τους κανόνες της Επιστήμης, της

Τέχνης και της Τεχνολογίας αλλά και με σεβασμό στο Φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον προς όφελος της περιφερειακής ανάπτυξης, των τοπικών κοινωνιών και της Εθνικής Οικονομίας γενικότερα.

Στις λοιπές διατάξεις του Άρθρου 70 του παρόντος ρυθμίζονται σημαντικά εκκρεμή θέματα που δημιούργησαν προβλήματα στην εφαρμογή κυρίως των Άρθρων 45 και 57 του Ν. 998/1979 (παράγραφοι 4α και 4β), την ορθολογική εκμετάλλευση σε εφαρμογή του Άρθρου 6 του Κ.Μ.Λ.Ε. (παράγραφος γ) και του ύψους των εγγυητικών επιστολών, που συναρτώνται με το κόστος αποκατάστασης περιβάλλοντος που αναγράφεται στις Α.Ε.Π.Ο. (παράγραφος δ).

Στις τελικές διατάξεις του προτεινομένου νομοσχεδίου προβλέπεται κατάργηση όλων των παλαιότερων διατάξεων που αφορούν τα λατομικά ορυκτά, είτε αυτές περιλαμβάνονται στους ειδικούς νόμους για τα λατομεία, είτε σε ξένους προς αυτά νόμους, διατάξεις των οποίων (*νομοθετικά ράκη*) περιλαμβάνονταν σ' αυτούς.

Θεσσαλονίκη 18 Ιουλίου 2017

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

(ΠΡΟΤΑΣΗ)

“Λατομικός Κώδικας”

ΙΟΥΛΙΟΣ

2017

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Ορισμοί – Ταξινόμηση των λατομικών ορυκτών

Άρθρο 1

Ορισμοί

Άρθρο 2

Λατομικά Ορυκτά

Άρθρο 3

Βιομηχανικά ορυκτά

Άρθρο 4

Κατηγορίες Βιομηχανικών Ορυκτών

Άρθρο 5

Εξαιρέσεις υπαγωγής

Άρθρο 6

Διακοσμητικά Πετρώματα

Άρθρο 7

Μάρμαρα ε.έ.

Άρθρο 8

Κατηγορίες μαρμάρων ε.έ.

Άρθρο 9

Γρανίτες ε.έ.

Άρθρο 10

Κατηγορίες γρανιτών ε.έ.

Άρθρο 11

Στρωματώδη έως πλακώδη όρθο- και μετα- πετρώματα

Άρθρο 12

Κατηγορίες στρωματωδών όρθο- και μετα- πετρωμάτων

Άρθρο 13

Δομικοί λίθοι

Άρθρο 14

Κατηγορίες δομικών λίθων

Άρθρο 15

Φυσικά αδρανή υλικά

Άρθρο 16

Κατηγορίες αδρανών υλικών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Κυριότητα – αξιοποίηση λατομικών ορυκτών

Άρθρο 17

Κυριότητα των λατομικών ορυκτών

Άρθρο 18

Αξιοποίηση λατομικών ορυκτών

	Άρθρο 19
Απαγορεύσεις έρευνας και εκμετάλλευσης	
	Άρθρο 20
Περιορισμοί έρευνας και εκμετάλλευσης	
	Άρθρο 21
Έρευνες Δημοσίου	
	Άρθρο 22
Δικαίωμα έρευνας – Παραχώρηση δικαιώματος	
	Άρθρο 23
Δικαίωμα εκμετάλλευσης – Παραχώρηση δικαιώματος	
	Άρθρο 24
Επέκταση του δικαιώματος εκμετάλλευσης	
	Άρθρο 25
Συνέχιση ισχύος συμβάσεων	
	Άρθρο 26
Συνιδιοκτησία λατομικών εκτάσεων	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Έρευνα λατομικών ορυκτών	
	Άρθρο 27
Ερευνητικές εργασίες	
	Άρθρο 28
Λατομική έρευνα	
	Άρθρο 29
Διάρκεια ερευνών	
	Άρθρο 30
Αίτηση για έρευνα	
	Άρθρο 31
Περιεχόμενο της Αίτησης	
	Άρθρο 32
Τοπογραφικό διάγραμμα	
	Άρθρο 33
Εμβαδόν λατομικής έκτασης	
	Άρθρο 34
Διπλότυπο είσπραξης – παράβολο	
	Άρθρο 35
Δικαίωμα προτεραιότητας	
	Άρθρο 36
Ακυρότητα υποβληθείσης αίτησης	
	Άρθρο 37
Παραίτηση από την αίτηση έρευνας	
	Άρθρο 38
Συναίνεση ερευνητικών εργασιών	

Άρθρο 39
Γνωμοδότηση Υπηρεσιών και Φορέων
Άρθρο 40
Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων – Επέμβασης
Άρθρο 41
Εκπόνηση ειδικής οικονομικοτεχνικής μελέτης
Άρθρο 42
Απόφαση χορήγησης αδείας λατομικών ερευνών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Εκμίσθωση, εισφορά μισθωτικού δικαιώματος, μισθώματα
Άρθρο 43
Δικαίωμα μίσθωσης λατομικής έκτασης
Άρθρο 44
Αίτηση για μίσθωση και εκμετάλλευση
Άρθρο 45
Παράβολο – Εγγυητική επιστολή
Άρθρο 46
Μίσθωση, διάρκεια και παράταση αυτής
Άρθρο 47
Εισφορά μισθωτικού δικαιώματος
Άρθρο 48
Αποτίμηση της αξίας μισθωτικού δικαιώματος
Άρθρο 49
Προϋποθέσεις παράτασης της μίσθωσης
Άρθρο 50
Έκδοση διαπιστωτικής πράξης
Άρθρο 51
Όριο χρονικής διάρκειας μίσθωσης
Άρθρο 52
Μισθώματα
Άρθρο 53
Πάγια μισθώματα
Άρθρο 54
Αναλογικά μισθώματα
Άρθρο 55
Βεβαίωση μισθωμάτων
Άρθρο 56
Δικαιούχοι μισθωμάτων – Κατανομή
Άρθρο 57
Έκδοση Προεδρικού Διατάγματος για τις μισθώσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Εκμετάλλευση λατομικών ορυκτών

Άρθρο 58

Επιφανειακή και υπόγεια εκμετάλλευση

Άρθρο 59

Δικαίωμα εκμετάλλευσης

Άρθρο 60

Διάρκεια εκμετάλλευσης

Άρθρο 61

Αποθεματικά λατομεία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

Φυσικά αδρανή υλικά

Άρθρο 62

Λατομικές περιοχές εκμετάλλευσης φυσικών αδρανών υλικών

Άρθρο 63

Εκμετάλλευση λατομείων φυσικών αδρανών υλικών

Άρθρο 64

Έρευνα, εκμίσθωση, εκμετάλλευση λατομείων Ο.Τ.Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

Εποπτεία και έλεγχος εκμετάλλευσης λατομείων

Άρθρο 65

Όργανα εποπτείας και ελέγχου – Κυρώσεις

Άρθρο 66

Προδιαγραφές προϊόντων λατομείου – Εργαστηριακοί έλεγχοι

Άρθρο 67

Δελτίο δραστηριότητας λατομείου – Δήλωση απραξίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

Ένδικα μέσα, μεταβατικές, λοιπές και τελικές διατάξεις

Άρθρο 68

Ένδικα μέσα

Άρθρο 69

Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 70

Λοιπές Διατάξεις

Άρθρο 71

Τελικές Διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Ορισμοί – Ταξινόμηση των λατομικών ορυκτών

Άρθρο 1

Ορισμοί

1. Λατομικά ορυκτά ονομάζονται τα ορυκτά και τα πετρώματα που δεν ανήκουν στην κατηγορία των μεταλλευμάτων ή των μεταλλευτικών ορυκτών, κατά τις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 5 και 6 του Ν.Δ. 210/1973 “περί Μεταλλευτικού Κώδικος”, όπως τροποποιήθηκε με το Ν.Δ. 274/1976.

2. Λατομική έκταση είναι αυτή που ορίζεται με τις συντεταγμένες των κορυφών του κλειστού πολυγώνου που την περικλείει και η οποία ερευνάται ή/και μισθώνεται, προκειμένου να εκμεταλλευτούν τα ανευρεθέντα σ’ αυτήν λατομικά ορυκτά.

3. Λατομικός χώρος είναι ο χώρος που προσδιορίζεται με τα κατακόρυφα επίπεδα, που αρχίζουν από τις ευθείες γραμμές που συνδέουν τα όρια της υπό έρευνα και εκμετάλλευση λατομικής εκτάσεως στην επιφάνεια και τελειώνουν σ’ όσο βάθος είναι δυνατή η εκμετάλλευση, με τα διατιθέμενα τεχνικά μέσα.

4. Λατομείο είναι το τμήμα του λατομικού χώρου μέσα στο οποίο πραγματοποιούνται εξορυκτικές εργασίες. Όπου στον παρόντα Νόμο αναφέρεται μίσθωση και εκμετάλλευση λατομείου, νοείται μίσθωση και εκμετάλλευση λατομικού χώρου.

5. Κοίτασμα είναι η φυσική συγκέντρωση οικονομικώς εκμεταλλεύσιμων μεταλλευτικών ή/και λατομικών ορυκτών. Άλλως γίνεται λόγος για **εμφάνιση**.

6. Λατομικές περιοχές (§6 του προς διαβούλευση Ν/Σ).

7. Περιοχές Βιομηχανικών Ορυκτών και Διακοσμητικών Πετρωμάτων.

Είναι οι γεωγραφικές εκείνες ενότητες που εντάσσονται σε συγκεκριμένη ορυκτο-πετρογενετική επαρχία και περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα κοιτάσματα ή/και εμφανίσεις αυτών.

8. Εξαιρέσεις υπαγωγής (§8 του προς διαβούλευση Ν/Σ).

9. Ορυκτο-πετρογενετική επαρχία ορίζεται ως ο γεωτεκτονικός χώρος της ανώτερης λιθόσφαιρας που έχει τη δική του λιθοστρωματογραφική διάρθρωση και παλαιογεωγραφική εξέλιξη, παρουσιάζει μεγάλη ομοιομορφία στη γένεση, την τεκτονική του δομή και τις συνθήκες μεταμόρφωσης, περικλείει ένα ή περισσότερα κοι-

τάσματα μεταλλευτικών (λατομικών) ορυκτών, τα οποία συνήθως συγκροτούν μεταλλευτικές (λατομικές) περιοχές και ανήκει σε συγκεκριμένη γεωτεκτονική ζώνη.

Άρθρο 2

Λατομικά Ορυκτά

Τα λατομικά ορυκτά, ως νομική και οικονομική έννοια, αναλόγως της συστάσεως, της γενέσεως, της δομής, της αξίας και της χρήσεως αυτών, κατατάσσονται σε: *βιομηχανικά ορυκτά, διακοσμητικά πετρώματα και φυσικά αδρανή υλικά.*

Η κατάταξη ενός πετρώματος σε συγκεκριμένη κατηγορία, συναρτάται με το παραγόμενο κύριο προϊόν και την ελλειμματικότητα αυτού στην εσωτερική αγορά.

Εφ' όσον υπάρξει αμφισβήτηση ή αμφιβολία για την κατηγορία υπαγωγής λατομικού ορυκτού, αποφαίνεται ο Υπουργός Περιβάλλοντος & Ενέργειας, μετά από γνωμοδότηση του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.).

Άρθρο 3

Βιομηχανικά ορυκτά

Στα **Βιομηχανικά ορυκτά** ανήκουν, αφενός ορυκτά τα οποία χρησιμοποιούνται είτε ως έχουν, είτε μετά από διαλογή ή/και εμπλουτισμό σε διάφορους κλάδους της βιομηχανίας και αφετέρου πετρώματα τα οποία χρησιμοποιούνται είτε ως έχουν, μετά από θραύση ή/και θρυμματισμό ή/και λειοτρίβηση ή/και κονιοποίηση, είτε ως πρώτη ύλη σε εξειδικευμένους τομείς της βιομηχανίας παραγωγής φυσικών και τεχνητών υδραυλικών κονιών (ποζουολάνης, τσιμέντου, ασβέστη), της βιομηχανίας παραγωγής δομικών υλικών (ετοίμων κονιαμάτων, άμμο-κονιοδεμάτων, κ.ά.) και στις μεταλλουργίες ως συλλιπάσματα, καθώς και σε πολλές άλλες ειδικές χρήσεις.

Άρθρο 4

Κατηγορίες Βιομηχανικών Ορυκτών

Στην κατηγορία των βιομηχανικών ορυκτών ανήκουν:

- 1. Τα πυριτικά άλατα** τουρμαλίνης, τοπάζιο, βήρυλλος, γρανάτες, κ.ά..
- 2. Τα θειικά άλατα** γύψος, ανυδρίτης, βαρίτης, κ.ά..
- 3. Τα οξείδια και υδροξείδια**, όπως είναι ο χαλαζίας με τις παραλλαγές του αμέθυστο, χαλκηδόνιο, οπάλιο, κ.ά..
- 4. Τα αργιλικά ορυκτά** μπεντονίτης, μοντμοριλλονίτης, καολινίτης, κ.ά..

5. Οι ηφαιστειακοί τόφφοι, που είναι κατάλληλοι για την παραγωγή αστριάκων και χαλαζιακών άμμων, φυσικών υδραυλικών κονιών, όπως ποζουολάνης, π.χ. θηραϊκής γης, κ.ά., και ζεολίθων.

6. Οι ηφαιστειακές ύαλοι, περλίτες, κισήρεις, οψιδιανοί, κ.ά..

7. Οι πολύ καθαροί ασβεστόλιθοι και τα λευκά μάρμαρα, που είναι κατάλληλα για την παραγωγή πληρωτικών (*fillers*) υπερυψηλής λευκότητας (*whiteness*) και λαμπρότητας (*brightness*) μεγαλύτερης από 95% και περιεκτικότητας, σε ανθρακικό ασβέστιο (CaCO_3), μεγαλύτερης από 97%.

8. Οι άργιλοι και τα πυριτικά πετρώματα, που είναι κατάλληλα για την παραγωγή κεραμικών και άλλων πλακιδίων, καθώς και κυψελωδών κονιοδεμάτων.

9. Οι άργιλοι, οι σχιστόλιθοι, οι ασβεστόλιθοι και οι μάργες, που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην παραγωγή τσιμεντοκονίας-τσιμέντου και ασβεστοκονίας-ασβέστου, καθώς και στη μεταλλουργική βιομηχανία ως συλλιπάσματα.

10. Τα μαγματικά (πλουτώνια και ηφαιστειακά) πετρώματα που στερούνται ινωδών-αμιαντούχων ορυκτών της παραγ. 2 του άρθρου 19 και έχουν κατάλληλα φυσικο-μηχανικά και τεχνικά χαρακτηριστικά, ευρισκόμενα εντός των ορίων που προβλέπουν τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα **EN 13043/2002 & EN 13450/2002 Αδρανή για αντιολισθητικές ψηφίδες σκύρα σιδηροδρομικών γραμμών αντίστοιχα**.

Άρθρο 5

Εξαιρέσεις υπαγωγής

Ανήκουν στα Μεταλλευτικά ορυκτά του Ν. 210/1973 "Περί Μεταλλευτικού Κώδικος":

α) Τα πυριτικά άλατα τάλκης, μαρμαρυγίες και αμίαντος.

β) Οι θειούχες ενώσεις των μετάλλων Fe, Cu, Pb, Zn, κ.ά., όπως είναι ο σιδηροπυρίτης, ο χαλκοπυρίτης, ο γαληνίτης, ο σφαλερίτης, κ.ά..

γ) Οι χλωριούχες ενώσεις, όπως είναι ο αλίτης (ορυκτό άλας), ο συλβίνης, ο καρναλίτης, καθώς και τα φωσφορικά άλατα απατίτης - φωσφορίτης.

Άρθρο 6

Διακοσμητικά Πετρώματα

Διακοσμητικά πετρώματα είναι τα ανθρακικής και αργιλοπυριτικής συστάσεως πετρώματα, που χρησιμοποιούνται είτε με τη μορφή πλακών στην επικάλυψη των επιφανειών τοίχων, δαπέδων και κλιμάκων κτηρίων, προσδίδοντας σ' αυτές την ξεχωριστή φυσική, χρωματική και αισθητική τους εμφάνιση, είτε με τη μορφή αρχιτεκτονικών μελών γλυπτού και μνημειακού διάκοσμου, στην κατασκευή σημαντικών οικοδομημάτων, είτε τέλος στην φιλοτέχνηση κομψοτεχνημάτων υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν τα **Μάρμαρα ε.έ.**, οι **Γρανίτες ε.έ.** και τα **Στρωματώδη έως πλακώδη ορθο-και μετα-πετρώματα**, καθώς και οι **Δομικοί λίθοι**.

Άρθρο 7

Μάρμαρα ε.έ.

Είναι κρυσταλλικά και κοκκώδη, συμπαγή ή/και πορώδη, ιζηματογενή και μεταμορφωμένα πετρώματα, συνιστάμενα από κύρια ορυκτά με σκληρότητα 3 έως 4 της εμπειρικής σκληρομετρικής κλίμακας Mohs (ασβεστίτης, δολομίτης, σερπεντίνης), επιδεκτικά κοπής, λειάνσεως και στιλβώσεως, που χρησιμοποιούνται κυρίως ως διακοσμητικά υλικά και τα παρα-και υπο-προϊόντα αυτών ως αδρανή υλικά.

Άρθρο 8

Κατηγορίες μαρμάρων ε.έ.

Στην υποκατηγορία των μαρμάρων ε.έ. ανήκουν οι εξής υποκατηγορίες:

1. Γνήσια μάρμαρα (Μάρμαρα ε.έ.). Είναι μεταμορφωμένα ή/και ανακρυσταλλωμένα ανθρακικά πετρώματα (ασβεστόλιθοι και δολομίτες), λευκού, κυανού, ροδοχρόου ή/και άλλου χρώματος, όπως είναι το λευκό *ασβεστιτικό μάρμαρο Πεντέλης*, το *χιονόλευκο δολομιτικό μάρμαρο Θάσου*, το *ροδόχροο μάρμαρο Βόλου*, η *κρυσταλλίνα Νάξου*, κ.ά..

Στην υποκατηγορία αυτή ανήκουν και τα σιπολλινομάραμα π.χ. το *αρχαίο πράσινο σιπολλινομάραμα ν. Εύβοιας (cipollino verde antico)*.

2. Συμπαγείς ασβεστόλιθοι. Είναι ιζηματογενή πετρώματα, ποικίλου χρώματος, των οποίων η συστηματική ταξινόμηση συναρτάται με τις συνθήκες γενέσεως, το επικρατούν αλλοχημικό συστατικό και την ιστολογική ωρίμανση αυτών.

Οι κυριότερες παραλλαγές ασβεστόλιθων είναι:

- **Βιογενείς ασβεστόλιθοι** π.χ. *Βυτίνας, Μεσολογγίου, Επιδαύρου, κ.ά..*
- **Ωολιθικοί ασβεστόλιθοι** π.χ. *Λυγουριού Αργολίδας κ.ά..*
- **Κονδυλώδεις ασβεστόλιθοι** π.χ. *Τροιζηνίας, Κάντιας Αργολίδας, κ.ά..*
- **Ποικιλότυποι ασβεστόλιθοι**, π.χ. *Καρνεζαΐικων Αργολίδας, κ.ά..*

3. Λατυποπαγή, κροκαλοπαγή και ψαμμίνες. Είναι πετρώματα που συνίστανται από γωνιώδη ή/και στρογγυλεμένα θραύσματα προϋπαρχόντων ασβεστόλιθων, μαρμάρων, χαλαζία κ.λπ., συγκολλημένων με φυσική ουσία - τσιμέντο ανθρακικής ή άλλης συστάσεως, όπως είναι το σερπεντινικό *λατυπο-κροκαλοπαγές Χασάμπαλης Λάρισας, το ασβεστιτικό μετα-λατυποπαγές ν. Σκύρου, το δολομιτικό λατυποπαγές Τρίπολης, ο ψαμμίτης Δεματίου Ν. Ιωαννίνων, κ.ά.*

4. Σερπεντινομάρμαρα ή οφειτοασβεστίτες. Είναι μεταμορφωμένα πετρώματα πρασίνου κυρίως χρώματος και ιδιόμορφης γένεσης, που συνίστανται από δύο κύρια ορυκτά τον *σερπεντίνη (οφείτη)* και τον *ασβεστίτη*, όπως είναι οι *οφειτοασβεστίτες ν. Τήνου κ.ά..*

5. Ασβεστολιθικοί τόφφοι. Είναι ασβεστόλιθοι με πορώδη υφή. Όταν το πορώδες γίνεται μεγαλύτερο και συμβάλλει στη γένεση του πετρώματος ο φυτικός κόσμος, τότε γίνεται λόγος για *τραβερτίνες*.

Στους πρώτους ανήκει ο *ασβεστολιθικός τόφφος Αλφά ν. Κρήτης* και στους δεύτερους ο *τραβερτίνης Αριδαίας Ν. Πέλλης*.

6. Όνυχες και τα Αλάβαστρα. Πρόκειται για πετρώματα που παρουσιάζουν ημιδιαφάνεια, ταινιώδη υφή και χρησιμοποιούνται στην κατασκευή μικροαντικειμένων. Διαφέρουν μεταξύ τους ως προς τη χημική τους σύσταση και τον ιστό.

Οι *γνήσιοι όνυχες* είναι πυριτικής συστάσεως π.χ. *αχάτης (ημιπολύτιμος λίθος)*.

Οι *κοινοί όνυχες* είναι ασβεστιτικής ή αραγωνιτικής συστάσεως, π.χ. *πράσινοι όνυχες Πακιστάν και Περσίας* και τα *αλάβαστρα* ασβεστούχα ή γυψούχα, π.χ. *ασβεστούχο αλάβαστρο Ρεθύμνου – Ηρακλείου (όνυχας Κρήτης) και γυψούχο αλάβαστρο Σητείας Κρήτης*.

Άρθρο 9

Γρανίτες ε.έ.

Είναι ολοκρυσταλλικά πλουτώνια, ημικρυσταλλικά και μη ηφαιστειακά πετρώματα και τα μεταμορφωμένα πετρώματα αυτών, συνιστάμενα από κύρια ορυκτά με σκλη-

ρότητα 6 έως 7 της εμπειρικής σκληρομετρικής κλίμακος Mosh [άστριοι, χαλαζίας, σιδηρομαγνησιούχα (Fe-Mg) ορυκτά], επιδεκτικά κοπής, λειάνσεως, και σπιλβώσεως, που χρησιμοποιούνται κυρίως ως διακοσμητικά υλικά και τα παρα- και υπο-προϊόντα αυτών ως δομικά υλικά.

Άρθρο 10

Κατηγορίες γρανιτών ε.έ.

Στην κατηγορία των γρανιτών ε.έ., ανήκουν οι εξής υποκατηγορίες:

- 1. Πραγματικοί γρανίτες (γρανίτες σ.έ.).** Είναι όξινα πλουτώνια πετρώματα με ολοκρυσταλλικό ιστό και σημαντική περιεκτικότητα σε χαλαζία και καλιονατριούχους αστρίους, με μικρότερη όμως συμμετοχή των σιδηρο-μαγνησιούχων (Fe-Mg) ορυκτών, ποικίλου χρώματος πλην λευκού, όπως είναι ο *γρανίτης-μονζονίτης Αγίου Γερμανού του όρους Βέρνον, κ.ά.*
- 2. Τα λοιπά πλουτώνια πετρώματα.** Είναι ουδέτερα και βασικά πετρώματα, που διαφέρουν από τα προηγούμενα ως προς το είδος των αστρίων, των Fe-Mg ορυκτών και την απουσία χαλαζία, όπως είναι οι διορίτες, οι συηνίτες, οι ανορθοσίτες, π.χ. *λαβραδορίτης Νορβηγίας.*
- 3. Ηφαιστειακά (έκχυτα και πυροκλαστικά) πετρώματα.** Στην υποκατηγορία αυτή ταξινομούνται τα έκχυτα ηφαιστειακά πετρώματα των ανωτέρω πλουτωνιτών βάθους, π.χ. *Ανδεσίτης Μεθάνων, Ανδεσίτης παλαιάς ηλικίας Κροκεων Πελοποννήσου (Κροκεάτης λίθος). Ο Χαλαζιακός Πορφύρης – ρυολιθικός ιγκνιμβρίτης Πάχνης Ν. Ξάνθης και ο ανδεσιτικός ιγκνιμβρίτης Μυστεγγών ν. Λέσβου.*
- 4. Μεταμορφωμένα ορθο-πετρώματα (μετα-πετρώματα).** Είναι αυτά που προέρχονται από τη μεταμόρφωση μαγματικών (πλουτωνίων και ηφαιστειακών) πετρωμάτων, όπως είναι οι γνεύσιοι, π.χ. *Βέολε, Serizzi Άλπεων κ.ά.* και οι πράσινοι αμφιβολίτες Χαλκιδικής.

Άρθρο 11

Στρωματώδη έως πλακώδη όρθο- και μετα- πετρώματα

Είναι κρυσταλλικά ή/και κοκκώδη, λίγο ως πολύ συμπαγή, μαγματικά, ιζηματογενή και μεταμορφωμένα πετρώματα περιορισμένου πάχους, συνιστάμενα από ανθρακικά ή/και πυριτικά ορυκτά, τα οποία έχουν ως χαρακτηριστικό γνώρισμα την ύπαρξη συν-

γενετικών επιφανειών ασυνέχειας, όπως είναι η στρώση, η φύλλωση – σχιστότητα και η κατάτμηση ή αποχωρισμός και χρησιμοποιούνται ως διακοσμητικά ή/και ως δομικά υλικά.

Άρθρο 12

Κατηγορίες στρωματώδων ορθο- και μετα- πετρωμάτων

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι εξής υποκατηγορίες:

1. Στρωματώδη έως πλακώδη ανθρακικά και αργιλοπυριτικά ορθο-πετρώματα.

- *Ασβεστόλιθοι εξωτερικών ζωνών, π.χ. ροζ ασβεστόλιθος Παραμυθιάς.*
- *Χαλαζιακοί πορφύρες – Ρυολιθικοί ιγκνιμβρίτες, π.χ. Πάχνης Ν. Ξάνθης.*

2. Πλακώδη ανθρακικά και αργιλοπυριτικά μετα-πετρώματα.

- *Πλακώδη μάρμαρα, π.χ. Καρύστου ν. Ευβοίας, Καναλίων Ν. Μαγνησίας.*
- *Σχιστοποιημένοι γνεύσιοι, π.χ. Ελευθερούπολης Ν. Καβάλας.*
- *Σχιστόλιθοι, π.χ. Αργαλαστής Ν. Μαγνησίας.*

Άρθρο 13

Δομικοί λίθοι

Είναι κρυσταλλικά ή κοκκώδη, συμπαγή ή/και πορώδη, μαγματικά, ιζηματογενή και μεταμορφωμένα πετρώματα με ευρεία ορυκτολογική σύσταση, χημική σύνθεση και δομή, τα οποία σπανίως γυαλίζονται και συχνά λαξεύονται, χρησιμοποιούμενα ως διακοσμητικά ή/και ως δομικά υλικά, είτε ως έχουν, είτε μετά από θραύση ή/και διαμόρφωση.

Άρθρο 14

Κατηγορίες δομικών λίθων

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι ακόλουθες υποκατηγορίες:

- 1. Μαλακά και/ή λίγο συμπαγή πετρώματα.** Πρόκειται για ιζηματογενή και ηφαιστειακά πετρώματα, όπως είναι οι ασβεστολιθικοί και οι ηφαιστειακοί τόφφοι. Στους πρώτους ανήκει η *Αλφόπετρα Κρήτης* και οι *μπεζ – ερυθροί ωολιθικοί τόφφοι Κεχριών Κορινθίας*, στους δεύτερους ανήκουν οι *ηφαιστειακοί τόφφοι Μεταξάδων Έβρου, ν. Μήλου, κ.ά..*

2. Σκληρά και/ή συμπαγή πετρώματα. Είναι ηφαιστειακά και/ή πυροκλαστικά πετρώματα, όπως είναι ο *χαλαζακός πορφύρης (ρυσολιθικός ιγκνιμβρίτης ροής) Πάχνης Ν. Ξάνθης, ο ιγκνιμβρίτης πτώσης Μιστεγνών ν. Λέσβου, οι βασάλτες και οι ρυόλιθοι με στηλοειδή κατάτμηση (π.χ. ν. Χίου), καθώς και ορισμένα μεταμορφωμένα πετρώματα της κατηγορίας των ορθογνευσίων, π.χ. *γενύσιοι Ελευθερούπολης Καβάλας και ν. Νάξου.**

Άρθρο 15

Φυσικά αδρανή υλικά

Στην κατηγορία των φυσικών αδρανών υλικών υπάγονται αφενός γωνιώδη θραύσματα, διαφόρου συστάσεως και μεγέθους, που προέρχονται από την εξόρυξη καταλλήλων για την εκάστοτε χρήση πετρωμάτων, μετά από θραύση ή/και θρυμματισμό ή/και λειοτρίβηση, και αφ' ετέρου φυσικές αποθέσεις φερτών υλών, που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή σκυροδεμάτων και εν γένει στην οικοδομή, στις υποδομές και τις ανωδομές των έργων δημοσίας και κοινής ωφελείας (αυτοκινητοδρόμων, σιδηροδρομικών γραμμών, αεροδρομίων, φραγμάτων, λιμανιών κ.ά.)

Άρθρο 16

Κατηγορίες αδρανών υλικών

Στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται πετρώματα και αποθέσεις εκ των οποίων προέρχονται τα φυσικά αδρανή υλικά, τα οποία ταξινομούνται ως ακολούθως:

1. Αδρανή σκυρο-κονιοδεμάτων.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι μηχανικώς υγιείς ασβεστόλιθοι που είναι κατάλληλοι για σκυροδέματα και κονιοδέματα, όπως τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα EN 12620 / 2002, EN 13139 / 2002 ορίζουν.

2. Αδρανή δόμησης.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν:

- α) Τα παρα- και υπο-προϊόντα** των ασβεστόλιθων και των μαρμάρων, που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην παραγωγή πέτρας κτισίματος, που ταυτίζεται ως έννοια με τους δομικούς λίθους, λαξευτούς ή όχι.
- β) Τα παρα- και υπο-προϊόντα** των λευκών - ημίλευκων μαρμάρων που περιέχουν πολύ λίγο χαλαζία, δολομίτη, σιδηροξειδία και άλλα επιβλαβή ορυκτά, τα οποία

είναι κατάλληλα για την παραγωγή μαρμαροψηφίδας, μαρμαρόσκονης και ετοιμων κονιαμάτων, ως κυρίων προϊόντων της παραγωγικής διαδικασίας.

3. Αδρανή ειδικών χρήσεων.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν:

- α)** Οι σύγχρονες αποθέσεις αργίλων, άμμων και κροκαλών ποταμών και δέλτα αυτών, καθώς και κορημάτων κλιτύων.
- β)** Θραύσματα πετρωμάτων που χρησιμοποιούνται για την υποδομή των τεχνικών έργων, όπως δρόμων, αεροδρομίων, φραγμάτων, λιμανιών κ.ά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Κυριότητα – αξιοποίηση λατομικών ορυκτών

Άρθρο 17

Κυριότητα των λατομικών ορυκτών

Τα λατομικά ορυκτά ανήκουν στον ιδιοκτήτη του εδάφους στο οποίο ευρίσκονται, ο οποίος δικαιούται να τα εκμεταλλεύεται υπό τους περιορισμούς των διατάξεων αυτού του Νόμου.

Άρθρο 18

Αξιοποίηση λατομικών ορυκτών

Η Αξιοποίηση (έρευνα και η εκμετάλλευση) των λατομικών ορυκτών, εξαιρουμένων των εκτός λατομικών περιοχών αδρανών υλικών, χαρακτηρίζεται, δια του Νόμου αυτού, ως δημοσίας ωφελείας δραστηριότητα, ιδιαίτερως συμφέρουσα για την εθνική οικονομία, καλυπτόμενης έτσι νομοθετικά της απαιτήσεως των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 57 του Ν. 998/79 “περί προστασίας Δασών...”.

Άρθρο 19

Απαγορεύσεις έρευνας και εκμετάλλευσης

1. Απαγορεύεται η έρευνα και η εκμετάλλευση των λατομικών ορυκτών αφενός για λόγους Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας ασφάλειας της χώρας και αφετέρου εντός του πυρήνα των εθνικών δρυμών και στους χώρους των διατηρητέων μνημείων της φύσεως, ενώ επιτρέπεται υπό προϋποθέσεις στις εκτάσεις που εντάσσονται στο πρόγραμμα ΦΥΣΗ (NATURA) 2000.

2. Απαγορεύεται η εξόρυξη πετρωμάτων και η διάθεση στην αγορά των προϊόντων αυτών, που περιέχουν χρυσοτιλικό και αμφιβολιτικό αμίαντο, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή και την εναρμονισμένη με αυτήν ελληνική νομοθεσία.

Άρθρο 20

Περιορισμοί έρευνας και εκμετάλλευσης

Η έρευνα και η εκμετάλλευση των βιομηχανικών ορυκτών των διακοσμητικών πετρωμάτων, και των αδρανών υλικών εντός και εκτός των λατομικών περιοχών, μπορεί να περιοριστεί ή/και να απαγορευθεί, εφόσον συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος υπέρτεροι της λατόμησης.

Οι λόγοι αυτοί είναι οι εξής:

- α) Αναπόφευκτοι κίνδυνοι για τη ζωή και ανεπανόρθωτες βλάβες στην υγεία των εργαζομένων και των περιοίκων.
- β) Βλάβες σε αρχαιολογικά και ιστορικά μνημεία, οι οποίες δεν μπορούν να προβλεφθούν, προληφθούν, περιοριστούν και αποφευχθούν.
- γ) Βλάβες σε υφιστάμενα δημοσίας ωφελείας έργα, εφόσον αυτές δεν μπορούν να προληφθούν και αποφευχθούν με τη λήψη μέτρων.
- δ) Βλάβες σε υφιστάμενες και ορατές τουριστικές εγκαταστάσεις, απέχουσες λιγότερο από 1.000 μ., από τα πλησιέστερα σημεία της εκμεταλλεύσεως.

Άρθρο 21

Έρευνες Δημοσίου

1. Το Δημόσιο προκειμένου να εντοπίσει κοιτάσματα βιομηχανικών ορυκτών και διακοσμητικών πετρωμάτων, έχει το δικαίωμα να διεξαγάγει ερευνητικές εργασίες της παραγράφου 1 του άρθρου 24, ανεξαρτήτως του ιδιοκτήτη του εδάφους και λατομικές έρευνες της παραγράφου 1 του άρθρου 28 σε εκτάσεις του δημοσίου.

2. Οι περιοχές διεξαγωγής λατομικών ερευνών της παραγράφου 1 του άρθρου 28, ορίζονται με τις συντεταγμένες των κορυφών του κλειστού πολυγώνου, που αναφέρονται στο Ε.Γ.Σ.Α. 87, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από έγκριση των Υπουργών Πολιτισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και πρόταση του Ι.Γ.Μ.Ε., που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Στην ίδια αυτή απόφαση καθορίζονται η διάρκεια των λατομικών ερευνών, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε χρόνια, με δυνατότητα παράτασης για δύο χρόνια, το ποσό το οποίο θα δαπανηθεί και ο φορέας πραγματοποίησής τους.

4. Για όσο χρόνο διαρκεί η έρευνα του Δημοσίου αναστέλλεται η κατάθεση νέων αιτήσεων, με απόφαση του αρμόδιου κατά περίπτωση Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στα διοικητικά όρια της οποίας ανήκει η υπό έρευνα έκταση.

Άρθρο 22

Δικαίωμα έρευνας – Παραχώρηση δικαιώματος

1. Το δικαίωμα της έρευνας, μίσθωσης και εκμετάλλευσης των λατομικών ορυκτών, που ανήκει στον ιδιοκτήτη του εδάφους, παραχωρείται μετά από προηγούμενη έρευ-

να, και πιο συγκεκριμένα *συναίνεση διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών ή άδεια λατομικών ερευνών, με τήρηση των διατάξεων των επομένων άρθρων.*

*2. Η παραχώρηση του δικαιώματος έρευνας από τον ιδιοκτήτη, αποδεικνύεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, το οποίο συνοδεύεται με τοπογραφικό σχεδιάγραμμα κλίμακας 1: 5.000, στο οποίο απεικονίζονται τα όρια της λατομικής εκτάσεως, τα οποία προσδιορίζονται με τις συντεταγμένες των κορυφών του κλειστού πολυγώνου, που αναφέρονται στο *Ελληνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς (Ε.Γ.Σ.Α.) 87*, καθώς και το εμβαδόν αυτής.*

3. Η παραχώρηση του δικαιώματος έρευνας σε λατομική έκταση, που ανήκει σε Δήμο ή Κοινότητα, αποφασίζεται κατά περίπτωση από το οικείο Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο, συνοδευομένης της κάθε απόφασεως με τοπογραφικό σχεδιάγραμμα της λατομικής εκτάσεως, στο οποίο περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 23

Δικαίωμα εκμετάλλευσης – Παραχώρηση δικαιώματος

1. Η παραχώρηση του δικαιώματος εκμετάλλευσης από τον ιδιοκτήτη, αποδεικνύεται μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο, το οποίο συνοδεύεται με τοπογραφικό σχεδιάγραμμα της λατομικής έκτασης, στο οποίο περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 2 αυτού του άρθρου.

2. Το παραπάνω συμβολαιογραφικό έγγραφο είναι για μεν τις λατομικές εκτάσεις του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α. το συμβόλαιο μίσθωσης, που υπογράφεται μετά το τέλος της προβλεπομένης διαδικασίας, κατά τα διαλαμβανόμενα στα άρθρα 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45 και 46 αυτού του Νόμου, για δε τις λατομικές εκτάσεις που ανήκουν σε ιδιώτες, το ίδιο συμβολαιογραφικό έγγραφο της παραγράφου 2 του άρθρου 22, στο οποίο θα αναγράφεται ρητώς ότι παραχωρείται μαζί με το δικαίωμα της έρευνας και το δικαίωμα της εκμετάλλευσης του λατομικού χώρου.

3. Το δικαίωμα της έρευνας και εκμετάλλευσης των λατομικών ορυκτών, που βρίσκονται μέσα σε χορτολιβαδικές εκτάσεις, δάση και δασικές εκτάσεις, που έχουν χαρακτηριστεί ως διακατεχόμενα, ανήκουν στο Δημόσιο. Η παρεμπόδιση από τον διάκατοχο της άσκησης του δικαιώματος αυτού απαγορεύεται.

Άρθρο 24

Επέκταση του δικαιώματος εκμετάλλευσης

Το δικαίωμα της εκμετάλλευσης, που προκύπτει από την υπογραφή του συμβολαίου μισθώσεως ή εισφοράς ή του συμβολαιογραφικού εγγράφου μεταξύ ιδιωτών, επεκτείνεται σ' όλα τα υποπροϊόντα και τα πάσης φύσεως απορρίμματα, που προέρχονται από την εξόρυξη και την επεξεργασία των λατομικών ορυκτών.

Άρθρο 25

Συνέχιση ισχύος συμβάσεων

Συμβάσεις μίσθωσης λατομείων οποιασδήποτε κατηγορίας λατομικών ορυκτών, που έχουν καταρτισθεί με συμβολαιογραφικό έγγραφο μεταξύ του ελληνικού Δημοσίου ως εκμισθωτή και τρίτων, εξακολουθούν να είναι έγκυρες και ισχυρές και μετά την τυχόν αναγνώριση τρίτου, δικαστικώς ή διοικητικώς, ως ιδιοκτήτη του εδάφους των λατομείων. Οι συμβάσεις αυτές εξακολουθούν να ισχύουν με τους ίδιους όρους και συμφωνίες, στη δε θέση του εκμισθωτή Δημοσίου, υπεισέρχεται αυτοδικαίως ο αναγνωρισθείς τρίτος.

Άρθρο 26

Συνιδιοκτησία λατομικών εκτάσεων

Όταν το Δημόσιο είναι εξ' αδιαιρέτου συνιδιοκτήτης λατομικού χώρου, με ποσοστό που υπερβαίνει το 50%, τότε διαχειρίζεται αυτό το ίδιο τα προκύπτοντα έσοδα από τη μίσθωση του λατομείου και κατανέμει τα μισθώματα στους συνιδιοκτήτες, ανάλογα με τα ποσοστά συμμετοχής τους στη συνιδιοκτησία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Έρευνα λατομικών ορυκτών

Άρθρο 27

Ερευνητικές εργασίες

1. Ερευνητικές εργασίες με ορυκτολογικές, πετρογραφικές, γεωλογικές, τεκτονικές και γεωφυσικές μεθόδους, καθώς με ερευνητικές δειγματοληπτικές γεωτρήσεις, για τον εντοπισμό και τη διαπίστωση κοιτασμάτων λατομικών ορυκτών διεξάγονται χωρίς την υπό των διατάξεων αυτού του Νόμου απαιτούμενη άδεια λατομικών ερευνών, εφόσον για την έρευνα αυτή συναινεί ο ιδιοκτήτης του εδάφους, κατά τα διαλαμβανόμενα στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 22 αυτού του Νόμου.

2. Η έναρξη των ερευνητικών εργασιών της, γνωστοποιείται από τον διεξάγοντα αυτές στην αρχαιολογική υπηρεσία και το αρμόδιο Σώμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας & Μεταλλείων (Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ.), οι οποίοι μπορούν να παρέμβουν στην πραγματοποίησή τους, εφόσον διαπιστώσουν ότι, με τις εν λόγω εργασίες προξενούνται βλάβες σε αρχαιολογικά μνημεία, τουριστικές εγκαταστάσεις ή δημοσίας ωφελείας έργα ή σοβαρές αλλοιώσεις του φυσικού περιβάλλοντος, οι οποίες δεν μπορούν να αποκατασταθούν ή διενεργείται εκμετάλλευση.

Άρθρο 28

Λατομική έρευνα

1. Λατομική έρευνα νοείται η πραγματοποίηση, σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης, επιστημονικών μελετών ή/και έργων, επιφανειακώς ή/και υπογείως, σε ορισμένη περιοχή, με σκοπό τον εντοπισμό και τη διαπίστωση κοιτασμάτων λατομικών ορυκτών.

2. Σ' όλες τις περιπτώσεις, ανεξαρτήτως αν ιδιοκτήτης είναι το Δημόσιο, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή ιδιώτες, πλην της παραγράφου 1 του άρθρου 64, την *απόφαση συναίνεσης διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών ή αδειάς λατομικών ερευνών*, κατά τα διαλαμβανόμενα στα άρθρα 38 και 42 αυτού του Νόμου, εκδίδει ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στα διοικητικά όρια της οποίας βρίσκεται η λατομική έκταση.

Άρθρο 29

Διάρκεια ερευνών

Η διάρκεια της συναίνεσης διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών είναι ένα (1) έτος και της άδειας λατομικών ερευνών δύο (2) έτη, δυναμένων να παραταθούν κατά ένα (1) ακόμη έτος.

Άρθρο 30

Αίτηση για έρευνα

Συναίνεση διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών ή άδεια λατομικών ερευνών της παραγράφου 1 των άρθρων 27 και 28 αυτού του νόμου εκδίδεται μετά από αίτηση που κατατίθεται στην αρμόδια κατά περίπτωση υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στα διοικητικά όρια της οποίας ευρίσκεται η προς έρευνα λατομική έκταση.

Σε περίπτωση που στην αίτηση περιλαμβάνεται και έκταση ευρισκομένη εκτός των διοικητικών ορίων Νομού που ανήκει στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση που κατατέθηκε η αίτηση, η έκταση αυτή περικλύπεται από την χορηγούμενη συναίνεση ή άδεια ερευνών.

Άρθρο 31

Περιεχόμενο της Αίτησης

1. Η αίτηση πρέπει να περιέχει:

- α)** Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση κατοικίας του αιτούντος, για δε τα νομικά πρόσωπα επωνυμία, έδρα και διεύθυνση αυτών.
- β)** Αποσαφήνιση του αιτήματος: συναίνεση διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών ή άδεια λατομικών ερευνών.
- γ)** Ακριβή περιγραφή των ορίων της λατομικής έκτασης για την οποία ζητείται συναίνεση διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών ή άδεια λατομικών ερευνών, η οποία πρέπει να περικλείεται μέσα σε μια και την αυτή περίμετρο.
- δ)** Στην αίτηση πρέπει να αναφέρεται ο Δήμος, το Δημοτικό Διαμέρισμα (Δ.Δ.) ή η Κοινότητα στα διοικητικά όρια των οποίων ευρίσκεται η λατομική έκταση.

2. Στην περίπτωση που την αίτηση για έρευνα λατομικής έκτασης υπέβαλαν από κοινού περισσότερα του ενός φυσικά ή/και νομικά πρόσωπα, χωρίς να υπογράφουν όλοι, η συναίνεση διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών ή η άδεια λατομικών ερευνών

εκδίδεται στα ονόματα αυτών που υπέγραψαν και εκείνων που υπέβαλαν, εντός μηνός από της κατάθεσης της κοινής αίτησης, δήλωση αποδοχής αυτής.

Άρθρο 32

Τοπογραφικό διάγραμμα

1. Στην αίτηση επισυνάπτεται, με ποινή ακυρότητας αυτής, τοπογραφικό διάγραμμα ή απόσπασμα τοπογραφικού χάρτη της Γ.Υ.Σ., κλίμακας 1:5.000, με τα όρια της αιτούμενης για έρευνα λατομικής έκτασης, τα οποία προσδιορίζονται με τις συντεταγμένες των κορυφών του κλειστού πολυγώνου, που αναφέρονται στο Ε.Γ.Σ.Α. 87. Στο ίδιο αυτό τοπογραφικό διάγραμμα αναφέρεται και το εμβαδόν της λατομικής έκτασης, το οποίο υπολογίζεται ακριβώς με την αναλυτική μέθοδο.

2. Μαζί με το παραπάνω τοπογραφικό διάγραμμα συνυποβάλλεται και τοπογραφικός χάρτης της Γ.Υ.Σ. μικρότερης ή ίσης κλίμακας, στον οποίο αποτυπώνονται στοιχεία της ευρύτερης περιοχής του λατομικού χώρου και σε απόσταση τουλάχιστον πεντακοσίων (1000) μέτρων γύρω από αυτόν, όπως υφιστάμενα μεμονωμένα κτίσματα, βιομηχανικές εγκαταστάσεις, αρχαιολογικά μνημεία, δημόσιες οδοί, σιδηροδρομικές γραμμές, εναέριες γραμμές ηλεκτρικού ρεύματος υπερευψηλής τάσης, τυχόν ενεργά λατομεία και άλλα δημοσίας ωφέλειας έργα.

3. Τα παραπάνω διαγράμματα συντάσσονται και υπογράφονται από τους κατόχους αδείας ασκήσεως επαγγέλματος και πτυχίου μελετητή της κατηγορίας 16, της Διευθύνσεως Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελματιών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τα δε γεωδαιτικά στοιχεία θα πρέπει, με ποινή ακυρότητας της αίτησης, να είναι ακριβή.

Άρθρο 33

Εμβαδόν λατομικής έκτασης

1. Η λατομική έκταση πρέπει να έχει μέγιστο εμβαδόν πεντακόσια (500) στρέμματα για τα βιομηχανικά ορυκτά και τριακόσια (300) στρέμματα για τα διακοσμητικά πετρώματα και ελάχιστο είκοσι (20) στρέμματα ή τόσο που να επιτρέπει ορθολογική εξόρυξη, σύμφωνα με τον Κ.Μ.Λ.Ε.

2. Στις περιπτώσεις λατομικών εκτάσεων με πολύ μικρό εμβαδόν, οι οποίες ενδεχομένως απέμειναν μετά από περικοπή εκμεταλλευθείσας ή όχι λατομικής έκτασης

μεγαλύτερου εμβαδού, για λόγους δημοσίας ωφέλειας, επιτρέπεται η προσάρτησή τους σε όμορες νόμιμες εκμεταλλεύσεις με απ' ευθείας σύμβαση, εφόσον αυτό δικαιολογείται από τις ειδικές κοιτασματολογικές συνθήκες για ορθολογικότερη και ασφαλέστερη εκμετάλλευση.

Άρθρο 34

Διπλότυπο είσπραξης – παράβολο

Μαζί με την αίτηση συνυποβάλλεται και διπλότυπο είσπραξης – παράβολο εκατό (100) Ευρώ, ως δικαίωμα του Δημοσίου για χορήγηση συναίνεσης ερευνητικών εργασιών και μέχρι πεντακόσια (500) Ευρώ αναλογικό της έκτασης παράβολο για την έκδοση αδείας λατομικών ερευνών.

Άρθρο 35

Δικαίωμα προτεραιότητας

1. Αίτηση για έρευνα λατομικών ορυκτών που κατατέθηκε πρώτη και είναι σύμφωνη με το περιεχόμενο των άρθρων 31, 32, 33 και 34 του παρόντος Νόμου, δημιουργεί υπέρ του αιτούντος δικαίωμα προτεραιότητας, που αρχίζει από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης, εφόσον δεν υφίστανται προγενέστεροι τίτλοι, οι οποίοι αναφέρονται λεπτομερώς στην επομένη παράγραφο.

2. Αίτηση για άδεια λατομικών ερευνών, που αναφέρεται σε λατομική έκταση για την οποία την ημέρα κατάθεσης της στην υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης υφίστανται οι τίτλοι: παραχώρηση μεταλλείου ή προγενέστερη έγκυρη ή αμετάκλητη άδεια μεταλλευτικών ερευνών ή προγενέστερη αίτηση για χορήγηση αδείας μεταλλευτικών ερευνών ή προγενέστερη αίτηση για συναίνεση διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών ή για άδεια λατομικών ερευνών ή για απευθείας μίσθωση για τις παλαιότερες αιτήσεις είναι αυτοδικαίως άκυρη, ολικώς ή μερικώς για το συμπίπτον τμήμα.

Άρθρο 36

Ακυρότητα υποβληθείσας αίτησης

1. Αίτηση για έρευνα λατομικών ορυκτών, που υποβλήθηκε κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 31, 32, 33 και 34 του παρόντος Νόμου είναι αυτοδικαίως και εξ' απαρχής άκυρη, χωρίς επί πλέον να δεσμεύεται η λατομική έκταση.

2. Σ' όλες τις περιπτώσεις που η αίτηση για έρευνα λατομικών ορυκτών είναι αυτοδικαίως άκυρη, ολικώς ή μερικώς, κατά τις παραγράφους 2 του άρθρου 35 και 1 του παρόντος άρθρου, εκδίδεται απορριπτική απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο με αποδεικτικό επίδοσης.

Άρθρο 37

Παραίτηση από την αίτηση έρευνας

Όποιοι έχουν καταθέσει αίτηση για έρευνα λατομικών ορυκτών μπορούν και να παραιτηθούν. Η έγγραφη παραίτηση κατατίθεται στην ίδια υπηρεσία της Περιφέρειας, στην οποία υποβλήθηκε και η αίτηση. Μετά την έγγραφη παραίτηση, η λατομική έκταση καθίσταται ελεύθερη και μπορεί να διατεθεί στον επόμενο αιτήσαντα. Εάν την αίτηση υπέβαλαν περισσότεροι, το μερίδιο των παραιτηθέντων ή των εκλιπόντων προσαυξάνει αναλογικά τα μερίδια των λοιπών δικαιούχων.

Μετά την παραίτηση εκπίπτει και δεν επιστρέφεται το ποσό του παραβόλου που κατατέθηκε ως δικαίωμα του Δημοσίου, κατά το άρθρο 34 αυτού του Νόμου.

Άρθρο 38

Συναίνεση ερευνητικών εργασιών

1. Ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, έχοντας υπόψη το περιεχόμενο του άρθρου 18, της παραγράφου 1 του άρθρου 27 και του άρθρου 30 αυτού του Νόμου, υποχρεούται να εκδώσει απόφαση συναίνεσης διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών, εφόσον η αίτηση πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 31, 32, 33 και 34 του παρόντος Νόμου και ο λατομικός χώρος είναι ελεύθερος δεσμεύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 21 (Έρευνες Δημοσίου) και στην παράγραφο 2 του άρθρου 35, επιφυλασσόμενων των διατάξεων των άρθρων 19 και 20 αυτού του Νόμου.

2. Με την περάτωση των ερευνητικών εργασιών της παραγράφου 1 του άρθρου 27, συντάσσεται γεωλογική – κοιτασματολογική έκθεση, που υπογράφεται από Τεχνικό επιστήμονα με Πτυχίο Μελετητή της Κατηγορίας 20 του Π.Δ/τος 138 / 2009 – Ν. 3316/2005, στην οποία περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και συμπεράσματα περί της δυνατότητας οικονομικής εκμετάλλευσης των εντοπισθέντων λατομικών ορυκτών.

Άρθρο 39

Γνωμοδότηση Υπηρεσιών και Φορέων

Ανεξαρτήτως αν με την αίτηση ζητείται συναίνεση διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών ή άδεια λατομικών ερευνών, ακολουθείται η εξής διαδικασία:

Ακριβές αντίγραφο της αίτησης, μετά τοπογραφικού διαγράμματος, αποστέλλεται στην τοπική Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων ως εκπρόσωπο του Υπουργού Πολιτισμού, ο οποίος αποφασίζει σχετικά, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του Ν. 3028 / 2002, καθώς και σε όλες τις αρμόδιες κατά νόμο και τόπο *Υπηρεσίες και Φορείς του Δημοσίου, όπως: 1. Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ., Τμήμα Μεταλλείων, 2. Δασαρχείο, 3. Δ/νση Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Περιφέρειας, 4. Διεύθυνση Δόμησης, 5. Διεύθυνση Τεχνικών Έργων, 6. Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας, Τμήμα τοπογραφίας, 7. Σώμα Στρατού, για τις παραμεθόριες περιοχές, 8. Ε.Ο.Τ., 9. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και 10. Ι.Γ.Μ.Ε., για να γνωμοδοτήσουν αιτιολογημένα, εντός διμήνου, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους.*

Εάν παρέλθει άπρακτη η τεθείσα δίμηνη προθεσμία, οι γνωμοδοτήσεις θεωρούνται θετικές, η δε χρονική διάρκεια ισχύος αυτών φθάνει έως την υπογραφή της σύμβασης μίσθωσης ή/και μετά από αυτήν, κατά την παράγραφο 1 του Άρθρου 46.

Άρθρο 40

Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων – Επέμβασης

1. Μετά τη γνωμοδότηση όλων των παραπάνω Υπηρεσιών και Φορέων του Δημοσίου, αποστέλλεται από την αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξικού Σχεδιασμού (Διεύθυνση ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, έγγραφο στο οποίο μνημονεύονται οι γνωμοδοτήσεις μία προς μία και η κατατεθείσα Μελέτη Επιπτώσεων και Αποκατάστασης Περιβάλλοντος (Μ.Ε.Α.Π.), η οποία υπογράφεται από τεχνικό επιστήμονα έχοντα Πτυχίο Μελετητή της Κατηγορίας 27, του Π.Δ/τος 138/2009 – Ν. 3316/2005, προκειμένου αυτή να θεωρηθεί και απαραίτητα να εκδοθεί Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.), που θα αναφέρονται μόνο στην προστασία και αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, μετά από αιτιολογημένη γνώμη του αρμοδίου κατά περίπτωση Περιφερειακού Συμβουλίου, καθόσον οι συνθήκες και οι όροι εκμετάλλευσης εμπεριέχονται στην Τεχνική Μελέτη εκμετάλλευσης του λατομείου, που εγκρίνεται από την

εντεταλμένη, κατά περίπτωση, Διεύθυνση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Η θεωρημένη Μ.Ε.Α.Π. μαζί με την Απόφαση Εγκρίσεως Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) κοινοποιείται από τη Διεύθυνση ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στην αρμόδια κατά περίπτωση Δασική Υπηρεσία (Διεύθυνση Δασών του Νομού ή της Περιφέρειας), επειδή με την Α.Ε.Π.Ο. παρέχεται έγκριση επεμβάσεως κατά το άρθρο 57 του Ν. 998/79, εφόσον πρόκειται για δασική έκταση.

Άρθρο 41

Εκπόνηση ειδικής οικονομικοτεχνικής μελέτης

Μετά την ολοκλήρωση των λατομικών ερευνών της παραγράφου 1 του άρθρου 28, συντάσσεται Τεχνική Μελέτη Εκμετάλλευσης, η οποία συνυπογράφεται από Τεχνικούς επιστήμονες που έχουν πτυχίο Μελετητή των κατηγοριών 19 και 20 του Π.Δ/τος 138/2009 – Ν. 3316/2005, στην οποία μελέτη περιλαμβάνονται, μεταξύ των άλλων στοιχείων και τα ακόλουθα:

α) Ποιοτικές και ποσοτικές παράμετροι του εντοπισθέντος κοιτάσματος, όπως είναι ο προσδιορισμός της ποσοστιαίας αναλογίας % σε συγκεκριμένα βιομηχανικά ορυκτά ή σε υγρή ογκομάρμαρα και ογκογρανίτες, καθώς και ο υπολογισμός των εξορύξιμων και απολήψιμων αποθεμάτων αυτών.

β) Εργαστηριακές έρευνες και έλεγχοι που διενεργήθηκαν, προκειμένου να προσδιορισθούν, μεταξύ άλλων, και τα φυσικο-μηχανικά χαρακτηριστικά των βιομηχανικών ορυκτών ή των διακοσμητικών πετρωμάτων.

γ) Προγραμματιζόμενες εγκαταστάσεις σε κτίρια, εξορυκτικό και λοιπό εξοπλισμό, μέσα εμπλουτισμού, διαχωρισμού και διαμόρφωσης για την παραγωγή εμπορευσίμων προϊόντων, εφ' όσον το εντοπισθέν κοιτάσμα είναι εκμεταλλεύσιμο με τα σημερινά οικονομικά δεδομένα και τις υφιστάμενες συνθήκες στην αγορά.

Άρθρο 42

Απόφαση χορήγησης αδείας λατομικών ερευνών

1. Μετά την περάτωση της διαδικασίας, ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος δεν δεσμεύεται από την όποια αρνητική γνώμη εκφράστηκε, εκδίδει απόφαση με την οποία χορηγεί ολικώς ή μερικώς την αιτηθείσα άδεια διεξαγωγής

ερευνητικών εργασιών ή λατομικών ερευνών, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 27, την παράγραφο 1 του άρθρου 28 και το άρθρο 30 αυτού του Νόμου, εφόσον η αίτηση πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 31, 32, 33 και 34 του παρόντος Νόμου και ο λατομικός χώρος είναι ελεύθερος δεσμεύσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2, 3, και 4 του άρθρου 21 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 35, επιφυλασσομένων των διατάξεων των Άρθρων 19 και 20 αυτού του Νόμου.

2. Ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για λόγους απαγορευτικούς ή/και δημόσιου συμφέροντος υπέρτερους της έρευνας και εκμετάλλευσης των βιομηχανικών ορυκτών και των διακοσμητικών πετρωμάτων, περί των οποίων οι διατάξεις των Άρθρων 19 και 20 αυτού του Νόμου, μπορεί να αρνηθεί ολικώς ή μερικώς τη χορήγηση αδείας λατομικών ερευνών ή να χορηγήσει αυτήν υπό όρους ή/και να περιορίσει τον αιτηθέντα λατομικό χώρο, με αιτιολογημένη απόφασή του.

3. Η παραβίαση των τεθέντων όρων αποτελεί λόγο ανάκλησης της αδείας λατομικών ερευνών, ενώ η συνέχιση της ύπαρξης λόγω δημοσίου συμφέροντος υπέρτερων της λατόμησης πέραν της δεκαετίας, καθιστά την κατατεθείσα αίτηση άκυρη.

4. Σε περίπτωση περικοπής της λατομικής έκτασης, τα νέα όρια προσδιορίζονται πάλι με συντεταγμένες που αναφέρονται στο Ε.Γ.Σ.Α. 87, όπως η παράγραφος 1γ του άρθρου 31 και τα άρθρα 32 και 33 αυτού του Νόμου προβλέπουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Εκμίσθωση, εισφορά μισθωτικού δικαιώματος, μισθώματα

Άρθρο 43

Δικαίωμα μίσθωσης λατομικής έκτασης

1. Λατομικοί χώροι που εγκλείουν βιομηχανικά ορυκτά και διακοσμητικά πετρώματα και ανήκουν στην κυριότητα του Δημοσίου, για τους οποίους χορηγήθηκε συναίνεση διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών ή άδεια λατομικών ερευνών, εκμισθώνονται, με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με απ' ευθείας σύμβαση, εκτός από τις περιπτώσεις για τις οποίες διενεργήθηκαν έρευνες από το Δημόσιο, κατά τις διατάξεις του άρθρου 21 ή έγινε νόμιμη εκμετάλλευση, οπότε γίνεται πλειοδοτική δημοπρασία.

2. Λατομικοί χώροι αδρανών υλικών που βρίσκονται εντός των λατομικών περιοχών, για τους οποίους ισχύουν τα άρθρα 63 και 64, εκμισθώνονται, με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με πλειοδοτική δημοπρασία, εκτός από την περίπτωση της παραγράφου 2γ του άρθρου 63, που αφορά αδρανή υλικά, τα οποία χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση εθνικών, διανομαρχιακών και ειδικών δημοσίων έργων.

3. Λατομικοί χώροι αδρανών υλικών που βρίσκονται εκτός των λατομικών περιοχών, όπως είναι αυτοί των παραγράφων 2β και 2γ του άρθρου 63, εκμισθώνονται με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με απ' ευθείας σύμβαση για μια πενταετία με δυνατότητα παράτασης το πολύ για τρεις πενταετίες ακόμη.

Άρθρο 44

Αίτηση για μίσθωση και εκμετάλλευση

1. Πριν από τη μίσθωση πρέπει να υποβληθεί νέα αίτηση, του έχοντος σε ισχύ συναίνεση διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών ή άδεια λατομικών ερευνών, για μίσθωση και εκμετάλλευση του λατομικού χώρου, συνοδευομένης από γεωλογική – κοιτασματολογική έκθεση ή ειδική οικονομικοτεχνική μελέτη, που αναφέρονται στο περιεχόμενο και τα αποτελέσματα των διεξαχθεισών ερευνών, όπως οι παράγραφοι 2 του άρθρου 38 του άρθρου 41 αυτού του Νόμου προβλέπουν.

2. Εάν ο αιτούμενος προς μίσθωση και εκμετάλλευση λατομικός χώρος έχει εμβαδόν μικρότερο από την αιτηθείσα για έρευνα λατομική έκταση, υποβάλλεται νέο τοπογραφικό διάγραμμα, κατά τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο 1γ του Άρθρου 31 και το άρθρο 32 αυτού του Νόμου.

Άρθρο 45

Παράβολο – Εγγυητική επιστολή

Μαζί με την αίτηση για μίσθωση και εκμετάλλευση συνυποβάλλεται διπλότυπο είσπραξης – παράβολο εκατό (100) έως πεντακόσια (500) Ευρώ αναλογικό της έκτασης ως δικαίωμα του Δημοσίου, εάν και εφόσον δεν έχει υποβληθεί και εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης του συμβολαίου μίσθωσης, ποσού ίσου με το ύψος των παγίων μισθωμάτων της πρώτης πενταετίας.

Άρθρο 46

Μίσθωση, διάρκεια και παράταση αυτής

1. Συμβάσεις μίσθωσης ή εισφοράς του δικαιώματος εκμεταλλεύσεως λατομείων οποιασδήποτε κατηγορίας λατομικών ορυκτών, επιφυλασσόμενων των διατάξεων των άρθρων 28 και 29 του Ν.Δ. 4029/59 «περί αργούντων μεταλλείων κ.λπ.», καταρτίζονται με συμβολαιογραφικό έγγραφο και συνομολογούνται για μια πενταετία, με δυνατότητα να παρατείνονται μονομερώς από το μισθωτή ή αυτόν προς τον οποίο ο ιδιοκτήτης του εδάφους ή ο μισθωτής εισέφερε το δικαίωμά του, ανά πενταετία και μέχρι να συμπληρωθεί η εικοσαετία.

2. Έξι (6) μήνες πριν από τη λήξη της σύμβασης μίσθωσης του λατομείου, ενημερώνεται ο μισθωτής από την αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Παράλειψη του μισθωτή για οποιοδήποτε λόγο, να προβεί εμπροθέσμως σε μονομερή παράταση της μίσθωσης ενώπιον συμβολαιογράφου, συνεπάγεται τη λύση της συνομολογηθείσας σύμβασης, καθόσον δεν νοείται ούτε επιτρέπεται σιωπηρή αναμίσθωση.

Άρθρο 47

Εισφορά μισθωτικού δικαιώματος

Από την ισχύ αυτού του Νόμου απαγορεύεται κάθε υπομίσθωση του δικαιώματος εκμετάλλευσης λατομείου, ενώ επιτρέπεται η εισφορά του σε υφισταμένη ή συσταθισμένη εταιρία με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά

από αποτίμηση της αξίας αυτού, ο οποίος μπορεί να αρνηθεί την εισφορά, για λόγους ασφάλειας της χώρας.

Άρθρο 48

Αποτίμηση της αξίας μισθωτικού δικαιώματος

1. Η αποτίμηση της αξίας του μισθωτικού δικαιώματος εκμετάλλευσης του λατομείου, ως άυλου περιουσιακού στοιχείου, γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 9 του Κ.Ν. 2190/1920.

2. Η αξία του μισθωτικού δικαιώματος που πρόκειται να εισφερθεί, υπολογίζεται από το ημίθροισμα των παγίων μισθωμάτων της πρώτης εικοσαετίας και των αναλογικών μισθωμάτων της πρώτης ή της τρέχουσας πενταετίας, όπως αυτά προκύπτουν από το ύψος της παραγωγής της πρώτης πενταετίας λειτουργίας του λατομείου, που περιλαμβάνεται στην εγκριθείσα Τεχνική Μελέτη εκμετάλλευσης αυτού, ή την παραγωγή της τρέχουσας πενταετίας λειτουργίας του λατομείου, όπως αυτή προκύπτει από τα δελτία αποστολής και τα τιμολόγια πώλησης των προϊόντων αυτού ή από τη μεταλλευτική αξία του λατομείου, η οποία υπολογίζεται με τη μέθοδο του Hoscold.

3. Σε κάθε περίπτωση εισφοράς του μισθωτικού δικαιώματος εκμετάλλευσης του λατομείου, η αποτιμηθείσα αξία αυτού μετατρέπεται σε ίσης αξίας εταιρικά μερίδια ή μετοχές. Τα εταιρικά μερίδια ή μετοχές, που είναι ονομαστικές και μη μεταβιβάσιμες για τουλάχιστον μια πενταετία, λαμβάνει ο εισφέρων το μισθωτικό δικαίωμα εκμετάλλευσης του λατομείου, στην υφισταμένη ή συσταθησομένη εταιρία.

Άρθρο 49

Προϋποθέσεις παράτασης της μίσθωσης

Προκειμένου για συμβάσεις μίσθωσης ή εισφοράς του δικαιώματος εκμετάλλευσης λατομείων βιομηχανικών ορυκτών και διακοσμητικών πετρωμάτων, η εικοσαετία που προβλέπεται με την παράγραφο 1 του άρθρου 46, μπορεί να παραταθεί μονομερώς από το μισθωτή ή την εταιρία στην οποία αυτός εισέφερε το δικαίωμα, με τους ίδιους όρους και συμφωνίες της παρατεινομένης σύμβασης ή εισφοράς, για δύο (2) ακόμη εικοσαετίες ή/και μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων του λατομείου, εφόσον:

α) Δεν συντρέχουν οι απαγορευτικοί λόγοι των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 19 και οι περιορισμοί του Άρθρου 20.

β) Δεν υπάρχουν εκκρεμότητες οφειλόμενες στην πλημμελή εφαρμογή των όρων της σύμβασης μίσθωσης και της αδείας εκμετάλλευσης του λατομείου.

γ) Η εκμετάλλευση διενεργείται με τεχνικά και οικονομικά μέσα, ανάλογα με τη σπουδαιότητα του διαπιστωθέντος κοιτάσματος.

Άρθρο 50

Έκδοση διαπιστωτικής πράξης

1. Για την ύπαρξη και ισχύ των παραπάνω προϋποθέσεων, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από αίτηση του έχοντος το δικαίωμα της μονομερούς παράτασης της μίσθωσης, ένα τουλάχιστον χρόνο πριν από την ημερομηνία λήξης της εικοσαετούς διάρκειας μίσθωσης και ύστερα από πρόταση της εντεταλμένης υπηρεσίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ακρόαση των ενδιαφερομένων και σύμφωνη γνώμη της αρμοδίας Υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Για την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης συνεκτιμάται και η συμβολή της συνέχισης της εκμετάλλευσης του βιομηχανικού ορυκτού ή του διακοσμητικού πετρώματος στην ομαλή λειτουργία της αγοράς και του ανταγωνισμού, στη μη διακοπή της ροής εσόδων προς τους Ο.Τ.Α., στη διατήρηση και ενδεχομένως την επαύξηση της απασχόλησης και γενικά στην ανάπτυξη της περιοχής και της Εθνικής Οικονομίας γενικότερα.

Άρθρο 51

Όριο χρονικής διάρκειας μίσθωσης

Στις ειδικές περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώνεται ότι, με τη λήξη της τελευταίας σύμβασης μίσθωσης απομένουν εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα βιομηχανικών ορυκτών και διακοσμητικών πετρωμάτων, οι συμβάσεις που βρίσκονται σε ισχύ μπορούν να παρατείνονται μονομερώς και εμπρόθεσμα για μια ή περισσότερες πενταετίες μέχρι να εξαντληθεί το κοίτασμα, εφόσον εφαρμόζονται η εγκεκριμένη από το αρμόδιο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Τεχνική Μελέτη εκμετάλλευσης και ευρίσκεται σε ισχύ Μελέτη Επιπτώσεων και Αποκατάστασης Περιβάλλοντος, θεωρημένη από τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στα διοικητικά όρια της οποίας βρίσκεται το λατομείο.

Άρθρο 52

Μισθώματα

Για την εκμίσθωση του δικαιώματος εκμετάλλευσης λατομείου καταβάλλεται πάγιο και αναλογικό μίσθωμα το ύψος των οποίων καθορίζεται στα επόμενα Άρθρα αυτού του Νόμου.

Άρθρο 53

Πάγια μισθώματα

1. Το ανώτατο όριο του ετησίου παγίου θεμιτού μισθώματος, ανά στρέμμα μισθωμένης έκτασης, ορίζεται για μεν την πρώτη πενταετία ισχύος της σύμβασης στα ποσά των 50 Ευρώ ή 10 Ευρώ, αντίστοιχα, εφόσον πρόκειται για ανοιγμένο λατομείο ή λατομική έκταση αντίστοιχα, για δε τη δεύτερη, τρίτη και τέταρτη πενταετία στα ποσά των 30, 40, και 50 Ευρώ, αντίστοιχα.

2. Τα ποσά αυτά μπορούν να αναπροσαρμόζονται ανά δεκαετία μετά από αιτιολογημένες αποφάσεις του αρμοδίου Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3. Το αναπροσαρμοζόμενο μίσθωμα για να έχει εφαρμογή στις ισχύουσες κατά τον χρόνο της αναπροσαρμογής συμβάσεις, θα πρέπει να γίνει αποδεκτό από τα συμβαλλόμενα μέρη.

4. Σε περίπτωση διαφωνίας το μίσθωμα θα καθορίζεται, μετά από αίτηση του εκμισθωτή, από το Μονομελές Πρωτοδικείο, που δικάζει με τη διαδικασία των άρθρων 647 έως 662 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 54

Αναλογικά μισθώματα

1. Το ανώτατο όριο του αναλογικού θεμιτού μισθώματος, ορίζεται σε ποσοστά 10% για τα βιομηχανικά ορυκτά και 8% για τα διακοσμητικά πετρώματα, επί της τιμής πώλησης των εξορυσσομένων προϊόντων, στο δάπεδο του λατομείου.

2. Το ποσοστό αυτό μειώνεται σε 6%, όταν πρόκειται για παραπροϊόντα, υποπροϊόντα και απορρίμματα, ενώ κατέρχεται σε 4%, προκειμένου για επεξεργασμένα προϊόντα και παραπροϊόντα, που πωλούνται στο δάπεδο του λατομείου.

3. Σε κάθε περίπτωση το ύψος του αναλογικού θεμιτού μισθώματος % καθορίζεται με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στηριζόμενη σε αντικειμενικά κριτήρια, όπως είναι η τιμή πώλησης των προϊόντων, ο βαθμός δυσκολίας της

εκμετάλλευσης, η απόσταση του λατομείου από καταναλωτικά κέντρα και λιμάνια, οι επικρατούσες στο λατομείο κλιματικές συνθήκες κ.ά.

4. Κάθε συμφωνία για καταβολή αναλογικού μισθώματος σε ποσοστά υψηλότερα από τα παραπάνω είναι άκυρη, ως προς το ποσοστό που τα υπερβαίνει.

5. Αναλογικό μίσθωμα καταβάλλεται μόνο εφόσον αυτό είναι μεγαλύτερο του παγίου.

6. Το οφειλόμενο αναλογικό μίσθωμα της κάθε χρονιάς συμψηφίζεται στο πάγιο μίσθωμα, το οποίο καταβάλλεται υποχρεωτικά μόνο όταν είναι μεγαλύτερο του αναλογικού. Ο συμψηφισμός αυτός διενεργείται στο τέλος κάθε μισθωτικού έτους.

Άρθρο 55

Βεβαίωση μισθωμάτων

1. Η βεβαίωση του παγίου και του αναλογικού μισθώματος ενεργείται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Β. Διατάγματος 731/1961 «περί βεβαιώσεως εσόδων του Δημοσίου εκ μεταλλείων και λατομείων», από την αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με βάση τις τιμές πώλησης των προϊόντων στο δάπεδο του λατομείου.

2. Ο μισθωτής υποχρεούται να υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εντός του πρώτου μηνός του επομένου ημερολογιακού έτους, κατάσταση στην οποία να φαίνονται όλες οι ποσότητες λατομικών προϊόντων που πωλήθηκαν ή/και διακινήθηκαν, επισυνάπτοντας αντίγραφα των τιμολογίων πώλησης ή/και των δελτίων αποστολής.

Άρθρο 56

Δικαιούχοι μισθωμάτων – Κατανομή

Το πενήντα της εκατό (50%) των οφειλομένων παγίων και των αναλογικών μισθωμάτων των δημοσίων λατομείων βιομηχανικών ορυκτών και διακοσμητικών πετρωμάτων, καταβάλλεται στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοικήσεως (Ο.Τ.Α.), στην Περιφέρεια των οποίων λειτουργούν τα λατομεία. Η διαδικασία και οι λεπτομέρειες είσπραξης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών.

Άρθρο 57

Έκδοση Προεδρικού Διατάγματος για τις μισθώσεις

Με Προεδρικά Διατάγματα εκδιδόμενα εντός εξαμήνου από της δημοσίευσης του Νόμου, κανονίζεται το περιεχόμενο της σύμβασης μίσθωσης, ο τρόπος της εκμίσθωσης, εκμετάλλευσης και εν γένει διαχείρισης των δημοσίων λατομείων, Βιομηχανικών ορυκτών και Διακοσμητικών πετρωμάτων, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Εκμετάλλευση λατομικών ορυκτών

Άρθρο 58

Επιφανειακή και υπόγεια εκμετάλλευση

1. Η εκμετάλλευση των λατομικών ορυκτών επιτρέπεται σ' ολόκληρη τη χώρα, μόνο μετά την υπογραφή της σύμβασης μίσθωσης, η οποία υπέχει θέση αδείας εκμετάλλευσης.

2. Η εκμετάλλευση λατομικών ορυκτών δύναται να είναι και **υπόγεια**, όταν το υπαγορεύουν οι **κοιτασματολογικές, γεωμορφολογικές – κλιματικές και οι ανθρωπογεωγραφικές – περιβαλλοντικές** συνθήκες.

3. Σε όλες τις περιπτώσεις εκμετάλλευσης λατομικών ορυκτών, εφαρμόζονται απαραίτητα ο παρών Νόμος, ο Κανονισμός Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Κ.Μ.Λ.Ε.), η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) και η εγκεκριμένη από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας Τεχνική Μελέτη Εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων εκμετάλλευσης ιδιωτικών λατομικών εκτάσεων από τον ίδιο τον ιδιοκτήτη.

4. Η μίσθωση – εκμετάλλευση ιδιωτικής έκτασης, παύει να ισχύει εάν και εφόσον έληξε ή λύθηκε η σύμβαση μίσθωσης μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, εκτός και εάν συνεχίζει την εκμετάλλευση ο ιδιοκτήτης της λατομικής έκτασης, οπότε τούτο γνωστοποιείται αρμοδίως για να εκδοθεί νέα άδεια εκμετάλλευσης στο όνομα του ιδιοκτήτη.

Άρθρο 59

Δικαίωμα εκμετάλλευσης

1. Για την άσκηση του δικαιώματος εκμετάλλευσης λατομείου της παραγράφου 1 του άρθρου 58, δεν απαιτούνται νέες γνωμοδοτήσεις των αρμοδίων Υπηρεσιών και Φορέων του Δημοσίου του άρθρου 39, εφόσον αυτές έχουν γνωμοδοτήσει κατά το στάδιο πριν από τη χορήγηση της αδείας λατομικών ερευνών ή/και της υπογραφής του συμβολαίου μίσθωσης, με απ' ευθείας σύμβαση, η ισχύς των οποίων είναι τουλάχιστον πενταετής.

2. Το δικαίωμα εκμετάλλευσης λατομείου, που απέκτησε ο αρχικός μισθωτής, συνεχίζει να ισχύει και για την εταιρία στην οποία εισφέρθηκε το μισθωτικό του δικαίωμα, εφόσον αυτό δηλωθεί στην υπηρεσία που χορήγησε την άδεια.

3. Δεν παρέχεται δικαίωμα εκμετάλλευσης λατομείου ή παρέχεται υπό όρους, στις περιπτώσεις και για τους λόγους που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του Άρθρου 19 και του άρθρου 20 αυτού του Νόμου, οι οποίοι άλλωστε έχουν εξεταστεί και κριθεί κατά τα προγενέστερα στάδια χορήγησης της αδείας λατομικών ερευνών ή/και της υπογραφής του συμβολαίου μίσθωσης με απ' ευθείας σύμβαση ή καθορισμού των λατομικών περιοχών.

Άρθρο 60

Διάρκεια εκμετάλλευσης

1. Η χρονική διάρκεια ισχύος της εκμετάλλευσης λατομείου ορίζεται σε είκοσι (20) έτη, όση και η διάρκεια της μίσθωσης, με δυνατότητα παράτασης αυτής, μετά από παράταση της μίσθωσης από τον δικαιούχο, για δύο (2) ακόμη δεκαετίες ή/και περισσότερο, εφόσον η διάρκεια της μίσθωσης παραταθεί πέραν των σαράντα (40) ετών, όπως προβλέπουν τα Άρθρα 49 και 51 αυτού του Νόμου.

2. Οι παραπάνω παρατάσεις δεν είναι υποχρεωτικές στις περιπτώσεις που παραβιάστηκαν οι όροι και το περιεχόμενο της αδείας εκμετάλλευσης του λατομείου, εκκρεμούν η λήψη των υποδειχθέντων μέτρων και η πληρωμή των επιβληθέντων προστίμων, εφόσον δεν κατατέθηκαν εφέσεις ή εάν ασκήθηκαν απορρίφθηκαν.

3. Εάν διακοπούν οι εργασίες εκμετάλλευσης λατομείου, για λόγους ανωτέρας βίας ή για λόγους δημοσίου συμφέροντος υπέρτερους της λατόμησης, η διάρκεια ισχύος της αδείας εκμετάλλευσης αυτού του λατομείου, παρατείνεται αναλόγως.

4. Ο μισθωτής και δικαιούχος εκμετάλλευσης λατομείου μπορεί να παραιτηθεί οποτεδήποτε των δικαιωμάτων που απορρέουν από την μίσθωση, είτε λόγω εισφοράς του μισθωτικού δικαιώματος σε εταιρία, είτε λόγω εξάντλησης του κοιτάσματος, είτε για άλλους λόγους, εφόσον το δηλώσει στην υπηρεσία που χορήγησε την άδεια εκμετάλλευσης, η οποία μετά από έλεγχο τήρησης των όρων της αδείας, εκδίδει σχετική απόφαση.

5. Ο μισθωτής και δικαιούχος εκμετάλλευσης λατομείου οφείλει να γνωστοποιήσει την έναρξη των εργασιών εξόρυξης στο αρμόδιο κατά περίπτωση Τμήμα Μεταλλείων του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ., εντός δώδεκα (12) μηνών από της έκδοσης της.

Παράταση δώδεκα (12) ακόμη μηνών μπορεί να δοθεί στις περιπτώσεις που υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι.

Άρθρο 61

Αποθεματικά λατομεία

1. Οποιοσδήποτε έχει συνάψει μίσθωση ή κατέχει άδεια εκμετάλλευσης λατομείου βιομηχανικών ορυκτών ή διακοσμητικών πετρωμάτων, δύναται να ζητήσει από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας τον χαρακτηρισμό ενός έως τριών (1-3) λατομείων ως αποθεματικών, υποβάλλοντας μαζί με την αίτηση ειδική επιστημονικοτεχνική έκθεση.

2. Εάν και εφόσον υπάρξει αμφισβήτηση ή αμφιβολία για τον χαρακτηρισμό ενός λατομείου ως αποθεματικού, με την ένταξη αυτού σε συγκεκριμένη ορυκτο-πετρογενετική επαρχία, μπορεί να ζητηθεί η αιτιολογημένη γνώμη του Ι.Γ.Μ.Ε..

3. Η έννοια των αποθεματικών λατομείων, έχει εφαρμογή μόνο για τα ορυκτά ή τα πετρώματα, τα οποία κατατάσσονται στην ίδια ομάδα ορυκτών ή πετρωμάτων, με αυτή του αδειοδοτηθέντος λατομείου, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στα Άρθρα 4, 8, 10, 12 και 14 αυτού του Νόμου, ταξινόμηση.

4. Η έννοια των αποθεματικών λατομείων θεσπίζεται για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι διεξαχθείσες έρευνες δεν ολοκληρώθηκαν και επομένως χρειάζεται να συνεχιστούν και μετά την υπογραφή της σύμβασης εκμετάλλευσης, προκειμένου να υπολογιστούν τα απολήψιμα αποθέματα ή όταν από τα λατομεία αυτά πρόκειται να τροφοδοτηθεί με πρώτες ύλες μεταποιητική βιομηχανία του κλάδου αυτού.

Στην πρώτη περίπτωση ο επιτρεπόμενος αριθμός αποθεματικών λατομείων είναι δύο (2) και στη δεύτερη τρία (3), εφόσον αυτά ανήκουν στην ίδια ορυκτο-πετρογενετική επαρχία.

5. Η χρονική διάρκεια ισχύος της απόφασης χαρακτηρισμού ορισμένων λατομείων ως αποθεματικών είναι πέντε (5) έτη, με δυνατότητα παράτασης αυτής για άλλα δύο (2) έτη, προς επίτευξη του σκοπού για τον οποίο εκδόθηκε η απόφαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

Φυσικά αδρανή υλικά

Άρθρο 62

Λατομικές περιοχές εκμετάλλευσης φυσικών αδρανών υλικών

1. Ως λατομικές περιοχές για την εκμετάλλευση φυσικών αδρανών υλικών ή απλώς αδρανών υλικών μπορούν να χαρακτηρισθούν δημόσιες, δημοτικές, κοινοτικές ή ιδιωτικές εκτάσεις, ως και εκτάσεις που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), οι οποίες προσφέρονται κυρίως από πλευράς ποιότητας πετρωμάτων, μορφολογίας της περιοχής, υπάρξεως αποθεμάτων και συνθηκών προσπέλασης προς αυτές και προς τα καταναλωτικά κέντρα.

2. Λατομική περιοχή ή λατομικές περιοχές της προηγούμενης παραγράφου σε ένα νομό καθορίζονται εφεξής σε περίπτωση που η παραγωγή των εκεί λειτουργούντων λατομείων και η εκμετάλλευση των απολήψιμων “πετρωμάτων” τους δεν επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών των καταναλωτών και υπάρχει κίνδυνος να διαταραχθεί η ομαλή λειτουργία της αγοράς, να ζημιώνεται η οικονομία της περιοχής ή η εθνική οικονομία γενικότερα.

3. Κατά τον καθορισμό μιας λατομικής περιοχής λαμβάνονται υπόψη τα πετρώματα και οι ανάγκες σε υλικά του νομού και των γειτονικών νομών, οι προστατευόμενες ζώνες και τοπία, τα ευαίσθητα στοιχεία του περιβάλλοντος, η ανάγκη μιας ισόρροπης διαχείρισης του χώρου και κυρίως η ανάγκη ορθολογικής εκμετάλλευσης και οικονομίας των “πετρωμάτων”.

Για τον υπολογισμό των απολήψιμων αποθεμάτων αδρανών υλικών, με σκοπό την κάλυψη των αναγκών για περίοδο τουλάχιστον τριάντα (30) ετών, λαμβάνεται υπόψη και ο γενικότερος χωροταξικός σχεδιασμός της περιοχής, με τον οποίο πρέπει να εναρμονίζεται η μελλοντική αποκατάσταση των λατομικών χώρων μετά τη λήξη των εργασιών εκμετάλλευσης.

4. Η έναρξη της διαδικασίας καθορισμού μιας λατομικής περιοχής τίθεται στην έγκριση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με εισήγηση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά προηγούμενη σύμφωνη αιτιολογημένη γνώμη του οικείου Περιφερειακού συμβουλίου επί των αναφερομένων στην παράγραφο 2 του

παρόντος άρθρου ζητημάτων. Η γνώμη αυτή παρέχεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών, αφότου ζητηθεί.

5. Οι λατομικές περιοχές εκμετάλλευσης αδρανών υλικών σε κάθε νομό καθορίζονται, εντός δύο (2) ετών από της δημοσίευσής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της εγκριτικής απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της προηγούμενης παραγράφου, με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της επιτροπής της παραγράφου 7, η οποία εξετάζει τα ζητήματα των παραγράφων 1,2 και 3 του παρόντος άρθρου.

Ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, πριν από την έκδοση της απόφασης του καθορισμού λατομικής περιοχής, ζητεί την έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού, η οποία χορηγείται εντός τριών (3) μηνών από την περιέλευση στο Υπουργείο Πολιτισμού του σχετικού εγγράφου του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και σχεδιαγράμματος με τα όρια της προτεινόμενης λατομικής περιοχής, καθώς και την αιτιολογημένη απλή γνώμη της αρμοδίας υπηρεσίας του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, η οποία οφείλει να απαντήσει εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μήνα από τη λήψη του σχετικού εγγράφου. Εάν παρέλθουν άπρακτες οι ως άνω προβλεπόμενες προθεσμίες, θεωρείται ότι δεν υφίστανται απαγορευτικοί λόγοι.

Η ως άνω επιτροπή δύναται κατ' εξαίρεση να συγκροτείται από το Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και κατόπιν αίτησης ενδιαφερομένου προς την οικεία Περιφέρεια για τον καθορισμό περιοχής προσφερόμενης ως λατομικής με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των ανωτέρω παραγράφων 1,2,3 και 4 του παρόντος Άρθρου. Η αίτηση πρέπει, επί ποινή απαραδέκτου, να συνοδεύεται από α) παράβολο δέκα χιλιάδων (10.000) ΕΥΡΩ και β) στοιχεία αποδεικνύοντα ότι ο αιτών έχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης αδρανών υλικών στην περιοχή, στην οποία αναφέρεται η αίτησή του.

Ειδικώς στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας, όπως αυτή προσδιορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν.1515/1985 (ΦΕΚ 18/Α'), μπορεί με τις προϋποθέσεις των ανωτέρω παραγράφων και ανάλογη διαδικασία, ύστερα από εισήγηση του Συντονιστή της Περιφέρειας Αττικής, να καθορίζονται θέσεις συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων εκμετάλλευσης αδρανών υλικών με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Τουρισμού, προκειμένου δε περί χαρ-

τολιβαδικών – γεωργικών εκτάσεων και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης. Στην περίπτωση αυτή της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας στην επιτροπή της παραγράφου 7 συμμετέχει ως ένατο μέλος και εκπρόσωπος του Οργανισμού Αθήνας.

6. Κατά το στάδιο καθορισμού των ανωτέρω λατομικών περιοχών ή θέσεων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων εκμετάλλευσης αδρανών υλικών δεν απαιτείται η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν.1650/ 1986 (ΦΕΚ 160Α), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του ν.3010/2002 (ΦΕΚ 91Α), προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση. Η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων θα γίνεται με την τήρηση της διαδικασίας έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, κατά το στάδιο χορήγησης της αδειας εκμετάλλευσης ή της σύμβασης μίσθωσης των επί μέρους λατομείων, για συγκεκριμένα έργα και δραστηριότητες.

7. Η επιτροπή, που προβλέπεται από την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, είναι οκταμελής, συγκροτείται για κάθε νομό με απόφαση του αρμοδίου Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εντός τριών (3) μηνών από της δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της εγκριτικής απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της ανωτέρω παραγράφου 4 και αποτελείται από ένα τεχνικό επιστήμονα βαθμού τουλάχιστον Γ΄: 1) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ειδικότητας μηχανικού μεταλλείων ή γεωλόγου, 2) της Γενικής Διεύθυνσης Δασών, 3) της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών, 4) της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Υποδομών, 5) της αρμόδιας περιφερειακής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας της Περιφέρειας, 6) του Ι.Γ.Μ.Ε., ειδικότητας γεωλόγου ή μηχανικού μεταλλείων, 7) της αρμόδιας Εφορείας Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων, ειδικότητας αρχαιολόγου με τον αναπληρωτή του και 8) ένα εκπρόσωπο των Ο.Τ.Α., οριζόμενο από την Τ.Ε.Δ.Κ. Ο υπάλληλος της περίπτωσης 1 ορίζεται από τον αρμόδιο Υπουργό, της περίπτωσης 6 από τη Διοίκηση του Ι.Γ.Μ.Ε., αν δε στην Περιφέρεια δεν υπηρετούν υπάλληλοι των περιπτώσεων 3,4 και 5, αυτοί ορίζονται από τον αρμόδιο Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Η επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία εφόσον παρίστανται τα 5/8 ή 6/9 των μελών, κατά περίπτωση, προεδρεύεται από τον υπάλληλο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και οι αποφάσεις της λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου.

Οι λεπτομέρειες για τη λειτουργία της επιτροπής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, οι λατομικές περιοχές μπορούν να αποχαρακτηρίζονται για λόγους που τυχόν δεν ελήφθησαν υπόψη κατά τον καθορισμό τους και επιβάλλουν τον αποχαρακτηρισμό τους ή εφόσον κριθεί αιτιολογημένα ότι δεν συντρέχει πλέον λόγος διατήρησής τους. **Οι αποφάσεις καθορισμού λατομικών περιοχών παύουν να ισχύουν, εφόσον οι περιοχές αυτές δεν ενεργοποιηθούν εντός πενταετίας από της έκδοσης των αποφάσεων τούτων.**

8. Για τον καθορισμό των λατομικών περιοχών η αρμόδια επιτροπή ερευνά τη συνδρομή των προϋποθέσεων των Άρθρων 30, 31, 32, 33 και 34, καθώς και την τυχόν ύπαρξη απαγορευτικών λόγων από αυτούς που αναφέρονται στα άρθρα 19 και 20 του παρόντος νόμου.

Απαγορεύεται ο καθορισμός λατομικών περιοχών ή θέσεων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων αδρανών υλικών του ν.1515/1985(ΦΕΚ 18/Α'), σε απόσταση μικρότερη των πεντακοσίων (500) μέτρων από προστατευόμενες ζώνες, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Για τον καθορισμό λατομικών περιοχών ή θέσεων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων αδρανών υλικών του ν. 1515/1985, σε απόσταση μικρότερη των δύο (2) χιλιομέτρων από τις πιο πάνω προστατευόμενες ζώνες, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργείου.

Μετά τον καθορισμό των λατομικών περιοχών οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, της Διευθύνσεως Τεχνικών Έργων όταν πρόκειται για περιοχές δημοσίων ή δημοτικών-κοινοτικών εκτάσεων και του ΙΓΜΕ προβαίνουν σε:

- α) χωροταξική κατανομή των λατομικών χώρων, που βρίσκονται σε λατομικές περιοχές εντός δημοσίων, δημοτικών και κοινοτικών εκτάσεων ή εκτάσεων ν.π.δ.δ.,
- β) περιγραφή των απαιτούμενων έργων υποδομής και
- γ) εκτίμηση της δαπάνης εκτέλεσης των έργων τούτων.

Οι εργασίες των ανωτέρω περιπτώσεων α, β και γ ολοκληρώνονται εντός έξι (6) μηνών από τον καθορισμό των λατομικών περιοχών.

Η αντιμετώπιση της δαπάνης των έργων υποδομής της προηγούμενης παραγράφου αναλαμβάνεται από τους μισθωτές των λατομικών χώρων κατ' αναλογία, που καθορίζεται με απόφαση του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη ή του Δημάρχου ή του Προέδρου της κοινότητας.

Προκειμένου περί δημοσίων λατομείων, η δαπάνη των έργων υποδομής συμψηφίζεται με το αναλογικό μίσθωμα.

Ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού αναλογικών μισθωμάτων, που απομένει μετά την αφαίρεση της δαπάνης των ως άνω έργων υποδομής, και πενήντα τοις εκατό (50%) των παγίων μισθωμάτων των δημοσίων λατομείων διατίθεται στο **Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης της οικείας Περιφέρειας** και το υπόλοιπο ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) των ποσών αυτών κατατίθεται σε ειδικό λογαριασμό, ο οποίος συνιστάται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας της επιτροπής καθορισμού λατομικών περιοχών. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι λεπτομέρειες διαχείρισης του λογαριασμού αυτού.

9. Οι επιτροπές, που έχουν συσταθεί στα πλαίσια των διατάξεων του άρθρου 13 του ν.3335/2005 (ΦΕΚ 95Α'), εξακολουθούν να λειτουργούν και η διαδικασία καθορισμού λατομικών περιοχών και θέσεων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων συνεχίζεται μέχρι την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις ισχύουσες μέχρι την έκδοση του παρόντος διατάξεις και την εκδοθείσα σχετική απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μετά την παρέλευση της πενταετούς προθεσμίας του άρθρου 13 του ν.3335/2005, για τον καθορισμό λατομικών περιοχών ή θέσεων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων αδρανών υλικών εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου.

10. Μέσα στις λατομικές περιοχές, καθώς και σε απόσταση τουλάχιστον χιλίων (1000) μέτρων έξω από την οριογραμμή τους, απαγορεύεται η επέκταση του σχεδίου πόλεως ή η δημιουργία ανεξάρτητου ρυμοτομικού σχεδίου ή η ανέγερση οποιουδήποτε κτίσματος, με εξαίρεση εκείνα που εξυπηρετούν τη λατομική δραστηριότητα, για τα οποία αποφαίνεται ο αρμόδιος νομάρχης, **εντός τριών (3) μηνών από της υποβολής του σχετικού αιτήματος.**

Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει για την ανέγερση και λειτουργία κτηριακών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων όπου ασκούνται δραστηριότητες, οι οποίες διέπονται από τις διατάξεις του ν.2516/1997 (ΦΕΚ 159/Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, για τις εγκαταστάσεις έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και τις εγκαταστάσεις κάθε μορφής Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (ΒΕΠΕ) που προβλέπονται στο ν.2545/1997 (ΦΕΚ 254Α), σε αποστάσεις μεγαλύτερες των πεντακοσίων (500) μέτρων από τα όρια των λατομικών περιοχών. Η ανωτέρω απόσταση, όταν πρόκειται για πυλώνες ανεμογεννητριών, ορίζεται στα εκατόν πενήντα (150) μέτρα. Οι αποστάσεις αυτές μπορεί να περιορίζονται, κατά περίπτωση, ύστερα από εισήγηση του αρμοδίου Τμήματος του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ., με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εφόσον το ανάγλυφο της περιοχής και οι συγκεκριμένες συνθήκες το επιτρέπουν.

Η τήρηση της εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας παραγράφου ανατίθεται στα οικεία πολεοδομικά όργανα του ν.1577/1958 (Γ.Ο.Κ.), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

11. Στις λατομικές περιοχές όπου εντοπίζονται πετρώματα κατάλληλα για την παραγωγή φυσικών αδρανών υλικών σε επαρκείς ποσότητες και κατάλληλη ποιότητα, το δικαίωμα της εκμετάλλευσης αυτών υπερισχύει όλων των άλλων λατομικών ορυκτών, εάν και εφόσον δεν μπορούν να εξορυχθούν βιομηχανικά ορυκτά και διακοσμητικά πετρώματα που είναι υπέρτερης αξίας για την Εθνική Οικονομία.

Εάν τα ανθρακικά πετρώματα από τα οποία προέρχονται τα φυσικά αδρανή υλικά ευρίσκονται εντός μεταλλευτικών παραχωρήσεων, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του μεταλλειοκτήτη για την εκμετάλλευσή τους, καθόσον υπερισχύει το άρθρο 68 του Ν.Δ. 210/1973 "περί Μεταλλευτικού Κώδικος".

Σε κάθε τέτοια περίπτωση, εκδίδεται, απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δημοσιευόμενη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από γνωμοδότηση, του Ι.Γ.Μ.Ε..

Άρθρο 63

Εκμετάλλευση λατομείων φυσικών αδρανών υλικών

1. Η εκμετάλλευση λατομείων φυσικών αδρανών υλικών ή απλώς αδρανών υλικών όπως θα αναφέρονται στο εξής, σε ολόκληρη τη χώρα, επιτρέπεται μόνο μέσα

στις λατομικές περιοχές οι οποίες καθορίζονται με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο Άρθρο 62 αυτού του Νόμου.

2. Η εκμετάλλευση λατομείων αδρανών υλικών έξω από τις λατομικές περιοχές επιτρέπεται κατ' εξαίρεση, με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από γνώμη του Περιφερειακού Συμβουλίου, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Εάν δεν καταστεί δυνατή η δημιουργία λατομικής περιοχής σε συγκεκριμένη επαρχία ή νήσο, εντός διετίας από της δημοσίευσης αυτού του Νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Προκειμένου για τη συγκέντρωση των λατομικών επιχειρήσεων αδρανών υλικών του Νομού Αττικής, εξακολουθεί να ισχύει το άρθρο 1 του Ν. 1515/1985 (Φ.Ε.Κ.18Α).

β) Τα αδρανή υλικά χρησιμοποιούνται ως πρώτη ύλη για την παραγωγή μαρμαροψηφίδας, μαρμαρόσκονης και κονιών ετοιμών κονιαμάτων, καθώς και τεχνητών υδραυλικών κονιών τσιμέντου και ασβέστη.

Η εκμίσθωση των δημοσίων αυτών λατομείων αδρανών υλικών, που αποδεδειγμένα τροφοδοτούν τσιμεντοβιομηχανίες, ασβεστοποιίες και μονάδες παραγωγής ετοιμών κονιαμάτων, γίνεται με απευθείας σύμβαση, εξαιρουμένου του Νομού Αττικής, για τον οποίο ισχύει ο Νόμος 1515/1985(Φ.Ε.Κ. 18Α), ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνωμοδότηση του Ι.Γ.Μ.Ε. ως προς την καταλληλότητα των πετρωμάτων για τις παραπάνω χρήσεις και υπό την προϋπόθεση ότι ολόκληρη η εξορυσσόμενη ποσότητα διατίθεται στις μονάδες παραγωγής των παραπάνω προϊόντων.

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ανάπτυξης μπορεί να επιτρέπει τη διάθεση στην αγορά μέρους της πλεονάζουσας παραγωγής αδρανών υλικών γενικής χρήσης των εν λόγω λατομείων, για όσο χρόνο παρουσιάζονται ολιγοπωλιακά ή και κερδοσκοπικά φαινόμενα, χωρίς όμως να νοθεύεται ο ανταγωνισμός.

Για τα λατομεία που τροφοδοτούν με αδρανή υλικά επιχειρήσεις παραγωγής ασβέστου και ετοιμών κονιαμάτων, η ως άνω διάταξη έχει εφαρμογή, εφόσον οι ποιοτικές και ποσοτικές παράμετροι που απαιτούνται για την παραγωγή των συγκεκριμένων προϊόντων, δεν καλύπτονται από τα εντός των λατομικών περιοχών λειτουργούντα λατομεία αδρανών υλικών.

γ) Τα αδρανή υλικά χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκτέλεση εθνικών, διανομαρχιακών και ειδικών δημοσίων έργων.

Η εκμίσθωση των δημοσίων λατομείων αδρανών υλικών, που αποδεδειγμένα θα τροφοδοτούν εθνικά, διανομαρχιακά και ειδικά δημόσια έργα, μπορεί να γίνεται κατ' εξαίρεση με απ' ευθείας σύμβαση και όχι με δημοπρασία, ανεξαρτήτως του αν αυτά ευρίσκονται μέσα σε λατομικές περιοχές ή έξω από αυτές, ύστερα από αιτιολογημένη κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος & Ενέργειας και Υποδομών, μετά από γνώμη του Περιφερειακού Συμβουλίου του νομού μέσα στο οποίο πρόκειται να λειτουργήσει η εγκατάσταση και υπό την προϋπόθεση ότι ολόκληρη η παραγωγή θα χρησιμοποιείται για την εκτέλεση των παραπάνω έργων, απαγορευομένης της διάθεσης των παραγομένων αδρανών υλικών στην αγορά.

Η εκμίσθωση των δημοσίων λατομείων παραγωγής σκύρων γραμμής και αντιολισθητικών ψηφίδων, που τροφοδοτούν εθνικά, διανομαρχιακά και ειδικά δημόσια έργα, γίνεται με απευθείας σύμβαση έστω και αν αυτά βρίσκονται εκτός λατομικών περιοχών, της ευρύτερης περιοχής εκτέλεσης του έργου, ύστερα από αιτιολογημένη κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος & Ενέργειας και Υποδομών, μετά από αιτιολογημένη σύμφωνη γνώμη του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου, μέσα στο οποίο θα λειτουργήσει το λατομείο, εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

i) Υπάρχουν θετικές γνωμοδοτήσεις του Ι.Γ.Μ.Ε. και του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. 'ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ' για την καταλληλότητα του πετρώματος στην παραγωγή των παραπάνω προϊόντων, σύμφωνα με την παράγραφο 10, του Άρθρου 4, την παράγραφο 2 του Άρθρου 19 και την παράγραφο 2 του Άρθρου 66, καθώς και γνωμοδότηση του Κ.Ε.Δ.Ε. για την καταλληλότητα των προϊόντων, σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 του Άρθρου 66 αυτού του Νόμου.

ii) Δεν υπάρχουν στην ευρύτερη περιοχή εκτελέσεως του έργου νόμιμα λατομεία του είδους, που να μπορούν να καλύψουν, σε ποσότητα και ποιότητα, τις ανάγκες του έργου.

iii) Ολόκληρη η παραγωγή του λατομείου θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για τις ανάγκες του έργου.

3. Παράβαση των προϋποθέσεων του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2β και του εδαφίου iii) της παραγράφου 2γ, επιφέρει πρώτα την επιβολή χρηματικής ποινής - προστίμου κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 8 του Άρθρου 65 και σε υποτροπή ανάκληση της χορηγηθείσης αδείας εκμετάλλευσης και την καταγγελία του συμβολαίου μίσθωσης, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Για την εκμετάλλευση όλων των δημοσίων και δημοτικών λατομείων αδρανών υλικών ευρισκομένων εντός ή εκτός των λατομικών περιοχών, το συμβόλαιο μίσθωσης αποτελεί και άδεια εκμετάλλευσης αυτών, ενώ για τα ιδιωτικά λατομεία αδρανών υλικών που τα εκμεταλλεύεται ο ίδιος ο ιδιοκτήτης, εφαρμόζεται το περιεχόμενο του Άρθρου 57.

Η διάρκεια ισχύος της σύμβασης μίσθωσης που υπέχει θέση αδείας εκμετάλλευσης λατομείου αδρανών υλικών ορίζεται σε είκοσι (20) έτη, με δυνατότητα παράτασης αυτής για δύο (2) ακόμη εικοσαετίες, εάν και εφόσον υπάρχει ισχυρή μίσθωση, σύμφωνα με το Π.Δ/γμα του Άρθρου 51.

5. Τα έσοδα από μισθώματα δημοσίων και δημοτικών λατομείων αδρανών υλικών βεβαιώνονται από την αρμοδία Υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή του Δήμου, ο οποίος συντάσσει και αποστέλλει τον τίτλο βεβαίωσης (χρηματικό κατάλογο) στο Δημόσιο Ταμείο για είσπραξη, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

Το ποσό που απομένει μετά την αφαίρεση από τα πάγια και τα αναλογικά μισθώματα δημοσίων λατομείων αδρανών υλικών της δαπάνης των έργων, η οποία συμφηφίζεται με τα αναλογικά μισθώματα, **διατίθεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 8 του Άρθρου 62 του παρόντος νόμου.**

6. Οι εκμεταλλευτές δημοσίων και ιδιωτικών λατομείων, καθώς και λατομείων ν.π.δ.δ. αδρανών υλικών, υποχρεούνται να καταβάλλουν ετησίως ειδικό τέλος υπέρ των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στην περιοχή των οποίων λειτουργούν τα λατομεία. Το τέλος αυτό ορίζεται σε πέντε τοις εκατό (5%) στην τιμή πώλησης των λατομικών προϊόντων επί αυτοκινήτου στο χώρο του λατομείου. Ο προσδιορισμός των ποσοτήτων που πωλούνται γίνεται με βάση τα τιμολόγια και κάθε άλλη πρόσφορη μέθοδο καταμέτρησης των λατομικών προϊόντων.

Στην καταβολή του ως άνω ειδικού τέλους υποχρεούνται εφεξής και αυτοί που ήδη εκμεταλλεύονται δημόσια ή ιδιωτικά λατομεία αδρανών υλικών, καθώς και λατομεία ν.π.δ.δ., πλην των λατομείων τοπικής αυτοδιοίκησης.

Για αδρανή υλικά, που χρησιμοποιούνται ως πρώτη ύλη στην τσιμεντοβιομηχανία και ασβεστοποιία και εξορύσσονται από λατομεία που εκμεταλλεύονται οι ίδιες επιχειρήσεις, το πιο πάνω ειδικό τέλος έως 5% υπολογίζεται με απόφαση του αρμοδίου Περιφερειάρχη επί του κόστους παραγωγής του πετρώματος φορτωμένου επί αυτοκινήτου στο δάπεδο του λατομείου.

Τα ποσά που προέρχονται από το ειδικό τέλος της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου βεβαιώνονται και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για βεβαίωση και είσπραξη των εσόδων δήμων και κοινοτήτων.

Άρθρο 64

Έρευνα, εκμίσθωση, εκμετάλλευση λατομείων Ο.Τ.Α.

1. Προκειμένου για συναίνεση διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών σε λατομική έκταση που ανήκει κατά κυριότητα σε Δήμο ή Κοινότητα, αυτή παρέχεται με απόφαση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου στον πρώτο αιτούμενο, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στις παραγράφους του Άρθρου 35 του παρόντος Νόμου.

Εάν όμως ζητείται άδεια λατομικών ερευνών, αυτή εκδίδεται με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από αίτηση του δικαιούχου, ο οποίος έχει την έγκριση του οικείου Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου. Κατά τα άλλα ισχύουν οι διατάξεις του Άρθρου 35 και του Άρθρου 38.

Στην παράγραφο 2 του Άρθρου 35 όπου αναφέρεται η υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης νοείται υπηρεσία του οικείου Δήμου ή Κοινότητας.

2. Η εκμίσθωση λατομείων που ανήκουν κατά κυριότητα στους Δήμους και τις Κοινότητες ή έχει αναγνωρισθεί υπέρ αυτών, από τους ισχύοντες Νόμους, το δικαίωμα χρήσης και κάρπωσης τους, ανήκει στους ίδιους τους Δήμους και τις Κοινότητες και διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις των Άρθρων 43, 44, 45, 46 και 47 του παρόντος Νόμου, συμπληρούμενου με τη νομοθεσία που ισχύει για τους Δήμους και τις Κοινότητες.

Όπου στην παράγραφο 1 του Άρθρου 43 αναφέρεται Δημόσιο, νοείται Δήμος ή Κοινότητα.

Για την έκδοση της διαπιστωτικής πράξεως από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, προκειμένου για Δημοτικά ή Κοινοτικά λατομεία, χρειάζεται προηγουμένως απόφαση του οικείου Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου.

3. Το ανώτατο ετήσιο πάγιο και αναλογικό θεμιτό μίσθωμα, προκειμένου για Δημοτικά και Κοινοτικά λατομεία, ορίζεται στα ίδια ποσά και ποσοστά που προβλέπουν τα Άρθρα 53 και 54 του παρόντος Νόμου για τα λατομεία του Δημοσίου.

Τα τιμολόγια και τα δελτία αποστολής των πωληθέντων προϊόντων στο δάπεδο του λατομείου, προκειμένου για Δημοτικά και Κοινοτικά λατομεία, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 54 του παρόντος Νόμου, υποβάλλονται στον οικείο Δήμο ή Κοινότητα.

Τα πάγια και τα αναλογικά μισθώματα που προέρχονται από την εκμίσθωση Δημοτικών και Κοινοτικών λατομείων, βεβαιώνονται και εισπράττονται από τον οικείο Δήμο ή Κοινότητα, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις “περί βεβαιώσεως και εισπράξεως των εσόδων Δήμων και Κοινοτήτων”.

4. Όπως για τα λατομεία του Δημοσίου, έτσι και για τα Δημοτικά και Κοινοτικά λατομεία, υπέχει άδεια εκμετάλλευσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 58 του παρόντος Νόμου, η συναφθείσα Σύμβαση μίσθωσης με το Δήμο ή την Κοινότητα, στην κυριότητα του οποίου ανήκει η μισθωμένη λατομική έκταση.

5. Εφόσον υπάρχει ανάκληση της μίσθωσης του λατομείου, υπό την προϋπόθεση ότι κατά της απόφασης αυτής δεν ασκήθηκαν τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα, ή αν ασκήθηκαν απορρίφθηκαν, το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο με απόφασή του, κηρύσσει έκπτωτο των μισθωτικών του δικαιωμάτων τον εκμεταλλευόμενο το λατομείο και οι κατατεθείσες απ’ αυτόν εγγυήσεις καταπίπτουν υπέρ του Δήμου ή της Κοινότητας.

6. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Περιβάλλοντος & Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι και η διαδικασία εκμίσθωσης, εκμετάλλευσης και διαχείρισης των λατομείων που ανήκουν στους Ο.Τ.Α.. Το περιεχόμενο των αποφάσεων αυτών δεν θα πρέπει να προσκρούει στο περιεχόμενο του Π.Δ. που θα εκδοθεί σε εφαρμογή του Άρθρου 57 του παρόντος Νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

Εποπτεία και έλεγχος εκμεταλλεύσεως λατομείων

Άρθρο 65

Όργανα εποπτείας και ελέγχου – Κυρώσεις

1. Η εκμετάλλευση λατομείων, των οποίων η λειτουργία διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση αυτού του Νόμου, εκχωρεί αυτή του την αρμοδιότητα στον Γενικό Γραμματέα και στις Υπηρεσίες του Υπουργείου ή/και στους Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Χώρας.

2. Ο Προϊστάμενος του Σώματος Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων (Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ.) - Τμήμα Μεταλλείων ελέγχει την ορθή εφαρμογή των σχετικών με την αρμοδιότητά του όρων της μίσθωσης και της εκμετάλλευσης, των διατάξεων του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Κ.Μ.Λ.Ε.), του περιεχομένου της Τεχνικής Μελέτης εκμετάλλευσης λατομείου και των Περιβαλλοντικών Όρων των Α.Ε.Π.Ο. που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους.

Ακόμη υποδεικνύει στους εκμεταλλεζόμενους τα λατομεία τη λήψη των απαιτούμενων συμπληρωματικών μέτρων, για την ορθολογική εκμετάλλευση των λατομείων και την ασφάλεια των εργαζομένων σ' αυτά, των περιοίκων και των διερχομένων.

3. Ο Προϊστάμενος του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ. αδειοδοτεί, εποπτεύει και ελέγχει τις πάσης φύσεως ηλεκτρομηχανολογικές (Η/Μ) και άλλες πάγιες και κινητές εγκαταστάσεις μεταποίησης των εξορυσσόμενων λατομικών ορυκτών, που είναι εγκαταστημένες μέσα στο λατομικό χώρο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 158,159,160,161 και 162 του Ν.Δ. 210/1973 «περί Μεταλλευτικού Κώδικος».

Η χρονική διάρκεια ισχύος της αδείας λειτουργίας των Η/Μ και λοιπών εγκαταστάσεων που εκδίδεται από τον Προϊστάμενο του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ., είναι ίση με την προβλεπόμενη στην άδεια εκμετάλλευσης ή τη σύμβαση μίσθωσης κατά περίπτωση και δύναται να παραταθεί μέχρι έξι (6) ακόμη μήνες, προκειμένου να απομακρυνθούν τα απομείναντα προϊόντα της εξόρυξης ή/και τα προϊόντα της μεταποίησης αυτών.

Για τον κινητό μηχανικό εξοπλισμό δεν χρειάζεται ειδική άδεια, αλλά μόνο κανονισμός ασφαλούς λειτουργίας, εφόσον δεν παραμένουν στην ίδια θέση περισσότερο από έξι (6) μήνες.

Για την κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων που θα στεγάσουν τα μηχανήματα μεταποίησης των λατομικών ορυκτών που εξορύσσονται, εκδίδεται σχετική άδεια από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία.

4. Εάν η εκμετάλλευση λατομείου διενεργείται με διαφορετικό τρόπο από αυτόν που περιγράφεται στην εγκεκριμένη Τεχνική Μελέτη εκμετάλλευσης, τη θεωρημένη Μελέτη Επιπτώσεων και Αποκατάστασης Περιβάλλοντος και υπάρχει κίνδυνος να μειωθεί ο βαθμός απόδοσης του κοιτάσματος ή να περιοριστεί η δυνατότητα αξιοποίησής του, ο Προϊστάμενος του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ., μπορεί να διατάξει με απόφασή του τη λήψη των αναγκαίων μέτρων, που θα αποτρέψουν ή και θα περιορίσουν τους παραπάνω κινδύνους, θέτοντας για το σκοπό αυτό εύλογη χρονική προθεσμία.

5. Η παράβαση των όρων που περιλαμβάνονται στην άδεια εκμεταλλεύσεως ή των διατάξεων του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Κ.Μ.Λ.Ε.) ή η άρνηση του εκμεταλλευόμενου το λατομείο να συμμορφωθεί με τα υποδειχθέντα από τον Προϊστάμενο του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ. - Τμήμα Μεταλλείων μέτρα, συνεπάγεται την επιβολή χρηματικής ποινής τριακοσίων έως τριών χιλιάδων (300 – 3.000) Ευρώ, με αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ.

6. Σε περίπτωση υποτροπής ο Προϊστάμενος του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ., με αιτιολογημένη απόφασή του, μπορεί να επιβάλλει περιοριστικά μέτρα στην εκμετάλλευση του λατομείου ή/και να ανακαλέσει προσωρινά ή οριστικά τη χορηγηθείσα άδεια εκμεταλλεύσεως λατομείου.

Η προσωρινή διακοπή της εκμεταλλεύσεως αίρεται με απόφαση του Προϊσταμένου του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ., εφ' όσον ο εκμεταλλευόμενος το λατομείο συμμορφώθηκε με τις υποδείξεις και υλοποίησε τα μέτρα που του υποδείχθηκαν.

Εάν όμως ο εκμεταλλευόμενος το λατομείο δεν συμμορφωθεί με τη διαταχθείσα προσωρινή διακοπή των λατομικών εργασιών, μέσα στην ταχθείσα προθεσμία, ο Προϊστάμενος του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ. μπορεί να ανακαλέσει οριστικά την άδεια εκμετάλλευσης του λατομείου, με αιτιολογημένη απόφασή του.

Μετά την ανάκληση της αδείας εκμετάλλευσης του λατομείου σταματά κάθε εξορυκτική και μεταποιητική δραστηριότητα. Σε περίπτωση συνέχισης της λειτουργίας του λατομείου μπορεί να διαταχθεί σφράγιση των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων με απόφαση του Προϊσταμένου του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ., η οποία κοινοποιείται στον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, τον Περιφερειάρχη και τη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.), για να διακόψει, η τελευταία, την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος.

7. Όποιος εκμεταλλεύεται λατομεία χωρίς την προβλεπόμενη από το Άρθρο 58 του παρόντος Νόμου άδεια εκμετάλλευσης, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματικές ποινές πέντε χιλιάδων (5.000) Ευρώ, έως πενήντα χιλιάδων (50.000) Ευρώ, που επιβάλλονται με απόφαση του Προϊσταμένου του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ.

8. Η άσκηση προσφυγής κατά απόφασης επιβολής χρηματικής ποινής αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Προκειμένου δε για απόφαση ανακλήσεως της αδείας εκμεταλλεύσεως λατομείου, μπορεί να χορηγηθεί προσωρινή αναστολή εκτέλεσης, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Το προϊόν των χρηματικών ποινών που τελεσιδίκησαν, βεβαιώνεται από τους αρμοδίους Προϊσταμένους των Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ. και εισπράττεται ως δημόσιο έσοδο, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων.

Άρθρο 66

Προδιαγραφές προϊόντων λατομείου – Εργαστηριακοί έλεγχοι

1. Τα προϊόντα βιομηχανικών ορυκτών, διακοσμητικών πετρωμάτων και φυσικών αδρανών υλικών, θα πρέπει να πληρούν συγκεκριμένες τεχνικές προδιαγραφές σχετικά με την ορυκτολογική και την ορυκτοχημική σύσταση, τα γεωμετρικά, τα φυσικομηχανικά και τα τεχνικά τους χαρακτηριστικά, ανάλογα με τις χρήσεις για τις οποίες προορίζονται.

Για ορισμένα από αυτά τα προϊόντα έχουν εκδοθεί τα παρακάτω Ευρωπαϊκά Πρότυπα – **Νόρμες (E.N.):**

- EN 1341 / 2001: Πλάκες από φυσικούς λίθους για εξωτερικές πλακοστρώσεις,
- EN 1342 / 2001: Κυβόλιθοι από φυσικούς λίθους για εξωτερικές πλακοστρώσεις,
- EN 1343 /2001: Κράσπεδα από φυσικούς λίθους για εξωτερικές πλακοστρώσεις,

- EN 1469 / 2004: Προϊόντα από φυσικούς λίθους – πλάκες για επενδύσεις,
- EN 12326-1 / 2004: Σχιστολιθικά και λίθινα προϊόντα για ασυνεχείς επικαλύψεις στεγών και επενδύσεις,
- EN 12620 / 2002: Αδρανή σκυροδέματος,
- EN 13043 / 2002: Αδρανή ασφαλτομιγμάτων και επιφανειακών επιστρώσεων, όπως αντιολισθητικές ψηφίδες κ.ά.
- EN 13055-1 / 2002, Μέρος 1.: Ελαφρά αδρανή για σκυροδέματα, κονιάματα και ενέματα,
- EN 13055-2 / 2004, Μέρος 2.: Ελαφρά αδρανή ασφαλτομιγμάτων, επιφανειακών επιστρώσεων, κ.λπ.,
- EN 13139 / 2002: Αδρανή κονιαμάτων
- EN 13263-1 / 2005: Κόνις διοξειδίου του πυριτίου για σκυρόδεμα,
- EN 13383 -1/ 2002: Φυσικοί ογκόλιθοι,
- EN 13450 / 2002: Αδρανή για έρμα (σκύρα) σιδηροδρομικών γραμμών.

2. Η ορυκτολογική – πετρολογική έρευνα που αποσκοπεί, αφενός στον προσδιορισμό των κυρίων, επουσιωδών και ινωδών-αμιαντούχων ορυκτών, τα οποία συμμετέχουν στη σύσταση και τη δομή του πετρώματος και αφετέρου στη διερεύνηση του βαθμού εξαλλοιώσεως των ορυκτών του, περιλαμβάνει:

α) Εξέταση στο πολωτικό μικροσκόπιο, για τον προσδιορισμό του είδους και της επί % ποσοστιαίας αναλογίας των ορυκτών που συμμετέχουν στη σύσταση και τη δομή του πετρώματος, καθώς και του βαθμού εξαλλοιώσεως των ορυκτών, αλλά και του πετρώματος συνολικά.

β) Εξέταση με ακτίνες Χ, για τον εντοπισμό στο περιθλασιογινιόγραμμα ακτίνων Χ της γωνίας 2θ , μεταξύ των μοιρών 3 και 65, όλων των κυρίων, δευτερευόντων και συμπωματικών ορυκτών του πετρώματος και τον υπολογισμό της ημιποσοτικής σύστασής του.

γ) Εξέταση στο ηλεκτρονικό μικροσκόπιο σάρωσης (S.E.M.), για την ανεύρεση και καταγραφή, ανεξαρτήτως περιεκτικότητας, των ινωδών-αμιαντούχων ορυκτών *Κροκιδολίθου (ινώδης ριβεκίτης)*, *Αμοσίτη (ινώδης γρυνερίτης)*, *Ανθοφυλλίτη*, *Ακτινολίθου*, *Τρεμολίτη (γραμματίτης)* και *Χρυσοσίλη (ινώδης σερπεντίνης)*, με μετρήσεις του μήκους και της διαμέτρου των εντοπισθέντων ινωδών κρυσταλλιδίων, σ' όλη την επι-

φάνεια των λεπτών τομών που προέρχονται όχι τόσο από υγιή, όσον κυρίως από εξαλλοιωμένα δείγματα πετρώματος, στα πλαίσια των Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της εναρμονισμένης με αυτές ελληνικής νομοθεσίας της παραγράφου 3 του άρθρου 3 αυτού του Νόμου.

3. Η επιλογή της ενδεικνυόμενης *κοκκομετρικής διαβαθμίσεως, του δείκτη πλακοειδούς, της περιεκτικότητας σε λεπτόκκοκο κλάσμα ($d < 0,5mm$) και παιπάλη ($d < 63\mu m$), των ανωτάτων και κατωτάτων ορίων των συντελεστών και δεικτών ελέγχου ποιότητας Los Angeles – L.A.V., micro-Deval – MDE, αντιστάσεως στη στίλβωση – P.S.V. αντιστάσεως στη λειοτριβή – A.A.V.*, δηλαδή των τεχνικών προδιαγραφών του κάθε προϊόντος, καθορίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος & Ενέργειας και Υποδομών, που δημοσιεύονται εντός έτους, από της δημοσίευσής αυτού του Νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από γνώμη του Κ.Ε.Δ.Ε., του ΕΛ.Ο.Τ., του Ο.Σ.Ε., του Ι.Γ.Μ.Ε., του Τ.Ε.Ε., του Γ.Ε.Ω.Τ.Ε.Ε., και κοινή εισήγηση της Διευθύνσεως Ποιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας, της Γενικής Διευθύνσεως Φυσικού Πλούτου του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας και της Γενικής Διευθύνσεως Ποιότητας του Υπουργείου Υποδομών.

4. Ο έλεγχος της καταλληλότητας των διατιθεμένων στην αγορά φυσικών αδρανών υλικών γίνεται από το Κ.Ε.Δ.Ε., σε εφαρμογή του περιεχόμενου των παρακάτω Ευρωπαϊκών Προτύπων – Νορμών (Ε.Ν.) ως εξής:

- EN 932-1/1996: Μέθοδοι δειγματοληψίας αδρανών υλικών

Η λήψη των δειγμάτων γίνεται από την ταινία παραγωγής (παράγραφος 8.2. και 8.3.), με τη βοήθεια πλαισίου (Παράρτημα Α.3, Εικ. Α.4.), ή από τον κώνο αποθέσεως του προϊόντος (Παράρτημα C₂ και C₃), με τη βοήθεια δειγματολήπτη (Παράρτημα Α.6).

- EN 933-1/1997: Προσδιορισμός της κοκκομετρίας με κοσκίνιση

Η κοσκίνιση του δείγματος στο εργαστήριο ολοκληρώνεται όταν σ' ένα (1) λεπτό, δεν διέρχεται από το τελευταίο κόσκινο ποσότητα μεγαλύτερη από το 1% του αρχικώς ζυγισθέντος και κοσκινισθέντος δείγματος.

- EN 1097-1/1996: Προσδιορισμός του συντελεστή αντοχής στην απότριψη, κατά micro-Deval (MDE και MDERB).

- EN 1097-2/1996: Προσδιορισμός του συντελεστή αντοχής στο θρυμματισμό

κατά Los Angeles (L.A.V. και L.A.V.RB).

Τα χρησιμοποιούμενα για τον προσδιορισμό των παραπάνω συντελεστών δείγματα, δεν πρέπει να έχουν υποστεί παρατεταμένη δευτερογενή ή/και τριτογενή θραύση ή/και κοσκίνηση, ούτε μεταπαραγωγική επεξεργασία.

- EN 1097-8/1996: Προσδιορισμός του δείκτη αντιστάσεως στη στίλβωση

-- Polished Stone Value (P.S.V.).

- EN 1097-8/1999, Παρ/μα Α: Προσδιορισμός του δείκτη αντιστάσεως στη λειοτριβή -- Abrasion Aggregates Value (A.A.V.).

Τα χρησιμοποιούμενα για τον προσδιορισμό των παραπάνω δεικτών δείγματα, δεν πρέπει να έχουν υποστεί παρατεταμένη δευτερογενή ή και τριτογενή θραύση ή/και κοσκίνηση, ούτε οι ψηφίδες των δοκιμίων να είναι αποτέλεσμα διαλογής και τεχνητής διαμορφώσεως.

Η προετοιμασία των δοκιμίων για την καταπόνηση και οι μετρήσεις οφείλουν να γίνονται με αυστηρότητα και κάτω από τις ίδιες συνθήκες, όπως ακριβώς προβλέπουν τα πρότυπα.

5. Ο Έλεγχος Παραγωγής Εργοστασίου (Ε.Π.Ε.), για τα φυσικά αδρανή υλικά, διενεργείται σύμφωνα με τα πρότυπα EN 12620 / 2002, EN 13139 / 2002, EN 13043 / 2002 Παράρτημα Β' και EN 13450 / 2002 Παράρτημα Θ', από τον παραγωγό.

6. Αν ο Ε.Π.Ε. συμμορφώνεται με την Ευρωπαϊκή και την Ελληνική Νομοθεσία, επιβεβαιώνεται με τους πίνακες ΖΑ2α και ΖΑ2β και αξιολογείται με τους πίνακες ΖΑ3α και ΖΑ3β, δια μέσου των συστημάτων 1, 2, 3, και 4 με ή χωρίς +.

Σε κάθε περίπτωση τη Δήλωση Συμμόρφωσης Ε.Κ. και τη Σήμανση Συμμόρφωσης CE, καταρτίζει και υπογράφει ο παραγωγός ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του, που εδρεύει στον Ε.Ο.Χ..

Τα όρια και η αξιοπιστία των τιμών, των ιδιοτήτων και των συντελεστών ελέγχου ποιότητας, που περιλαμβάνονται στη Σήμανση συμμόρφωσης CE, ελέγχονται από το Κεντρικό και τα Περιφερειακά Εργαστήρια Δημόσιων Έργων (Κ.Ε.Δ.Ε. και Π.Ε.Δ.Ε.), τα οποία στελεχώνονται με ειδικούς γεωεπιστήμονες και λειτουργούν με την εποπτεία και την ευθύνη της Γενικής Διευθύνσεως Ποιότητας του Υπουργείου Υποδομών.

7. Στις περιπτώσεις διαθέσεως στην αγορά ακαταλλήλων ή/και επικινδύνων προϊόντων, δηλαδή προϊόντων ευρισκομένων εκτός των τιθεμένων με τις Κ.Υ.Α. της πα-

ραγράφου 3 του άρθρου αυτού προδιαγραφών, της ακαταλληλότητας ή/και επικινδυνότητας διαπιστωμένης και αποδεικνυόμενης εκ των αποτελεσμάτων των ερευνών και ελέγχων των διαλαμβανομένων στις παραγράφους 2, 4 και 5 αυτού του άρθρου, επιβάλλονται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας χρηματικές ποινές, που προβλέπονται στην παράγραφο 8 του Άρθρου 65, ή/και απαγόρευση διαθέσεως στην αγορά προϊόντων που περιέχουν ινώδη – αμιαντούχα ορυκτά ή/και κατάσχεση αυτών, εφόσον έχουν διοχετευτεί χωρίς τον απαιτούμενο έλεγχο.

Τον τελευταίο αυτό έλεγχο ασκούν τα Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ., δια της Διευθύνσεως Περιβάλλοντος του Γενικού Χημείου του Κράτους, μετά από ορυκτολογική-πετρογραφική έκθεση του Ι.Γ.Μ.Ε. και Τεχνική έκθεση του αρμοδίου τμήματος του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. “ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ”, για τον εντοπισμό ινωδών αμιαντούχων ορυκτών στο Σ.Ε.Μ..

Άρθρο 67

Δελτίο δραστηριότητας λατομείου – Δήλωση απραξίας

1. Ο διαθέτων άδεια εκμεταλλεύσεως λατομείου της παραγράφου 1 του άρθρου 58 αυτού του Νόμου, υποχρεούται να υποβάλλει για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι την 30^η Απριλίου του επόμενου έτους, στο αρμόδιο Τμήμα μεταλλείων του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ., την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και την αρμόδια Υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Δελτίο δραστηριότητας, ξεχωριστά για κάθε λατομείο το οποίο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Το είδος, τη θέση και τον ιδιοκτήτη του λατομείου, **β)** τα στοιχεία ταυτότητας του εκμεταλλεούμενου το λατομείο, **γ)** το απασχολούμενο προσωπικό, **δ)** τις ποσότητες και την αξία των εκρηκτικών που χρησιμοποιήθηκαν **ε)** τις πραγματοποιηθείσες γεωλογικές και μεταλλευτικές έρευνες, **στ)** τις τεχνολογίες εξόρυξης, εμπλουτισμού, διαμόρφωσης, επεξεργασίας ή/και μεταποίησης που εφαρμόστηκαν, **ζ)** Το είδος την ποσότητα και την ποιότητα των εξορυσσόμενων προϊόντων, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που περιλαμβάνεται στο σχετικό Δελτίο του αρμοδίου Υπουργείου, το λεπτομερές περιεχόμενο του οποίου καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Στην περίπτωση που δεν διενεργείται εκμετάλλευση, ούτε διεξάγονται έρευνες, αντί του Δελτίου δραστηριότητας υποβάλλεται Δήλωση απραξίας, η οποία πρέπει να συνοδεύεται από τα απαραίτητα στοιχεία που να την δικαιολογούν.

Όλα τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο Δελτίο δραστηριότητας χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικά.

Η υποχρέωση υποβολής Δελτίου δραστηριότητας ή Δηλώσεως απραξίας υπάρχει και στις περιπτώσεις που δεν συμπληρώνεται πλήρες ημερολογιακό έτος.

Στην περίπτωση των αποθεματικών λατομείων αναστέλλεται η υποβολή Δελτίου δραστηριότητας ή Δηλώσεως απραξίας λατομείου.

3. Στους υπόχρεους που δεν υπέβαλλαν Δελτίο Δραστηριότητας ή Δήλωση απραξίας μέχρι και της 30 Απριλίου του επόμενου έτους και σ' όσους καθυστέρησαν, πέραν της 30 Οκτωβρίου του ίδιου έτους να συμπληρώσουν τα ελλιπή στοιχεία που τους ζητήθηκαν σε πρόσκληση του αρμόδιου Επιθεωρητή μεταλλείων, επιβάλλεται πρόστιμο πεντακοσίων (500), έως χιλίων πεντακοσίων (1500) Ευρώ, με αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ.

Η παράβαση του υπόχρεου να υποβάλλει Δελτίο δραστηριότητας ή Δήλωση απραξίας, κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 αυτού του άρθρου, επί τρία συνεχή έτη, συνεπάγεται την ανάκληση της χορηγηθείσης αδειας εκμεταλλεύσεως λατομείου, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου Προϊσταμένου του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ.

Κατά των ανωτέρω αποφάσεων του Προϊσταμένου του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ. επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοσή της, με Δικαστικό Επιμελητή ή Αστυνομική αρχή με αποδεικτικό επίδοσεως.

Προσφυγή που ασκείται εμπρόθεσμα αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

Ένδικα μέσα, μεταβατικές, λοιπές και τελικές διατάξεις

Άρθρο 68

Ένδικα μέσα

1. Όλες οι αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδονται σε εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 2, του Άρθρου 58, του Άρθρου 59, της παραγράφου 11 του Άρθρου 62, των παραγράφων 2β, 2γ και 3 του Άρθρου 63, της παραγράφου 5 του Άρθρου 64 και της παραγράφου 1 του Άρθρου 65 του παρόντος Νόμου, που αφορούν τη χορήγηση αδειάς εκμετάλλευσης υπό όρους ή περιορισμούς, άρνηση χορήγησης, τροποποίησης, παράτασης ή ανάκλησης της χορηγηθείσας αδειάς εκμετάλλευσης, υπόκεινται σε προσφυγή.

Η προσφυγή αυτή ασκείται ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία επίδοση της σχετικής απόφασης στον ενδιαφερόμενο. Τα Διοικητικά Δικαστήρια, που αποφαινόμενα μετά από αίτηση που υποβάλλεται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας, μπορούν να χορηγούν, κατά περίπτωση, αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης, μέχρι να εκδοθεί η οριστική απόφασή τους.

2. Όλες οι αποφάσεις και πράξεις του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που εκδίδονται σε εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 1 του Άρθρου 38, της παραγράφου 2 του Άρθρου 42, των παραγράφων 1, 2, 3 του Άρθρου 43, του Άρθρου 47, της παραγράφου 1 του Άρθρου 50, της παραγράφου 3 του Άρθρου 54, των παραγράφων 5 και 7 του Άρθρου 62 και της παραγράφου 1 του Άρθρου 64, που αφορούν τη μη χορήγηση συναίνεσης διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών ή τη χορήγηση αδειάς λατομικών ερευνών υπό όρους ή περιορισμούς, άρνηση, τροποποίηση ή ανάκληση της αδειάς λατομικών ερευνών, την εκμίσθωση λατομικών χώρων με απ' ευθείας σύμβαση ή δημοπρασία, την έκδοση διαπιστωτικών πράξεων, τον καθορισμό του ύψους του αναλογικού μισθώματος, τον καθορισμό λατομικών περιοχών εκμετάλλευσης αδρανών υλικών, την εκμίσθωση εκμετάλλευσής τους, που υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός προθεσμί-

ας τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της σχετικής απόφασης ή πράξης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στον ενδιαφερόμενο.

3. Όλες οι αποφάσεις και πράξεις του αρμοδίου Περιφερειάρχη, που εκδίδονται σε εφαρμογή των διατάξεων αυτού του νόμου, υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών, από την ημερομηνία επιδόσεως της σχετικής απόφασης ή πράξης στον ενδιαφερόμενο.

4. Όλες οι αποφάσεις, πράξεις και εισηγήσεις του Προϊσταμένου του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.-Μ., που εκδίδονται σε εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 8 του άρθρου 61, των παραγράφων 6,7,8 και 9 του Άρθρου 65 και της παραγράφου 3 του Άρθρου 67, που αφορούν την εποπτεία και τον έλεγχο της εκμετάλλευσης των λατομικών χώρων, τα Δελτία δραστηριότητας λατομείων και την εφαρμογή του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Κ.Μ.Λ.Ε.) υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της σχετικής απόφασης ή πράξης ή εισήγησης του Προϊσταμένου του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ. στον ενδιαφερόμενο.

5. Για τις προσφυγές που ασκούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 αυτού του άρθρου, αποφαινεται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας μέσα σε τρεις (3) μήνες από την κατάθεσή τους.

6. Όλες οι ασκούμενες προσφυγές ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορούν να έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα, εφόσον το ζητήσουν οι ενδιαφερόμενοι. Στις περιπτώσεις προσφυγών κατά απορριπτικών αποφάσεων χορηγής παράτασης της αδειας έρευνας, της μίσθωσης και της αδειας εκμετάλλευσης λατομικών χώρων, χορηγείται αναστολή εκτέλεσης, εκτός και αν συντρέχουν οι λόγοι των παραγράφων 1 και 2 του Άρθρου 19 του παρόντος Νόμου.

7. Οι αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, του Περιφερειάρχη και του Προϊσταμένου του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ., που αναφέρονται σε άδεια λατομικών ερευνών, άδεια εκμετάλλευσης λατομείου, μίσθωση λατομικού χώρου, επιβολή μέτρων ασφάλειας ή χρηματικής ποινής, επιδίδονται στον ενδιαφερόμενο και με συστημένη επιστολή.

Εάν ο ενδιαφερόμενος ή ο αντίκλητος του δεν ανευρίσκονται στη διεύθυνση που έχει γνωστοποιηθεί στην αρμόδια υπηρεσία, η επίδοση γίνεται στο Γραμματέα του κατά τόπο αρμόδιου Πρωτοδικείου.

Άρθρο 69

Μεταβατικές διατάξεις

1. Άδειες εκμετάλλευσης λατομείων οποιασδήποτε κατηγορίας λατομικών ορυκτών, που έχουν εκδοθεί με βάση καταργούμενες διατάξεις προηγούμενων νόμων περί λατομείων, περί των οποίων η παράγραφος 1 του Άρθρου 71, διατηρούνται σε ισχύ και διέπονται στο εξής από τις διατάξεις αυτού του Νόμου. Στις περιπτώσεις που το δικαίωμα εκμετάλλευσης απορρέει από σύμβαση μίσθωσης, οι άδειες αυτές ισχύουν στο όνομα του μισθωτή ή των μισθωτών των λατομικών χώρων.

2. Συμβάσεις μίσθωσης σε ισχύ, που έχουν συναφθεί για πρώτη φορά και για χρονική διάρκεια μικρότερη των είκοσι (20) ετών, παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι τη συμπλήρωση εικοσαετίας.

Συμβάσεις μίσθωσης που έχουν παραταθεί με τη διαδικασία της παραγράφου 3 του άρθρου 18 του Ν. 669/77, πέραν της εικοσαετίας, χωρίς να έχει συμπληρωθεί εξηκονταετία από τη συνολολόγηση της αρχικής σύμβασης, ισχύουν αυτοδίκαια μέχρι τη συμπλήρωση των εξήντα (60) ετών ή/και περισσότερο, εφαρμοζόμενων των διατάξεων του Άρθρου 51 του παρόντος Νόμου.

3. Αιτήσεις για χορήγηση αδείας εκμετάλλευσης λατομείων ή για μίσθωση λατομικών χώρων οποιασδήποτε κατηγορίας λατομικών ορυκτών, εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση αυτού του Νόμου, διέπονται από τις προϊσχύουσες διατάξεις. Μετά όμως από τη χορήγηση της αδείας εκμετάλλευσης ή τη συνολολόγηση της σύμβασης μίσθωσης, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος Νόμου.

Αιτήσεις για χορήγηση Αδείας εκμετάλλευσης Δημοτικών ή Κοινοτικών λατομείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του Ν. 669/77, εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση αυτού του Νόμου, θεωρούνται ως αιτήσεις για μίσθωση του λατομικού χώρου, κρίνονται με τις προϊσχύουσες διατάξεις και μετά τη συνολολόγηση της σύμβασης μίσθωσης, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος.

4. Αιτήσεις για παροχή συναίνεσης διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών, εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση αυτού του Νόμου, διέπονται από τις προϊσχύουσες διατάξεις του

άρθρου 17 του Π.Δ. 285/79 και του άρθρου 25 του Ν. 669/77 για λατομικούς χώρους του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α. αντίστοιχα. Μετά όμως την παροχή της συναίνεσης διεξαγωγής ερευνητικών εργασιών εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτού του Νόμου.

5. Λατομεία για τα οποία έχει εκδοθεί, από τις Επιθεωρήσεις μεταλλείων, άδεια εκμετάλλευσης αποκλειστικά μαρμαροψηφίδας, υπάγονται στο εξής στην κατηγορία των ειδικών αδρανών υλικών της παραγράφου 2β του Άρθρου 63 ή την κατηγορία 7 του Άρθρου 4 των βιομηχανικών ορυκτών και ισχύουν γι' αυτά οι διατάξεις του παρόντος Νόμου.

Άρθρο 70

Λοιπές Διατάξεις

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 52 του Ν. 998/79... του Ν/Σ ΥΠΕ.
2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 40 του Ν. 4030/2011... του Ν/Σ ΥΠΕ.
3. Τα έργα που περιγράφονται στο στοιχείο 9... του Ν/Σ ΥΠΕ.
4. Στο τέλος της παραγράφου 8 του άρθρου 45 του Ν. 998/1979 (Α' 289), όπως ισχύει, προστίθενται τα εξής εδάφια:

α) *«Εκμεταλλευτές λατομείων, μαρμάρων βιομηχανικών ορυκτών ή αδρανών υλικών, οι οποίοι έχουν καταβάλει εγγυητική επιστολή για την αποκατάσταση της έκτασής τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, όπως ισχύει, απαλλάσσονται της υποχρέωσης αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού με εκείνης στην οποία εγκρίθηκε η επέμβαση και υποχρεούνται στην καταβολή ανταλλάγματος χρήσης, ίσου με το 100% της καθοριζόμενης, κατά το άρθρο 6 παράγραφος 1 του ν. 998/1979 (Α' 289), όπως ισχύει, αξίας της έκτασής τους. Αποφάσεις αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού που έχουν ήδη εκδοθεί και αφορούν εκμεταλλευτές λατομείων που εμπίπτουν στο προηγούμενο εδάφιο ανακαλούνται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, εφόσον έχει καταβληθεί ως αντάλλαγμα χρήσης το 100% της καθοριζόμενης, κατά το άρθρο 6 παράγραφος 1 του ν. 998/1979 (Α' 289), όπως ισχύει, αξίας της έκτασης επέμβασης».*

β) Μετά την ισχύ των διατάξεων των παραγράφων 2 (με την οποία προστέθηκε στο άρθρο 3 ν. 998/79 η παράγραφος 7) και 10 (με την οποία προστέθηκαν στο άρθρο 45 ν. 998/79 οι παράγραφοι 10,11 και 12) του άρθρου 1 ν. 3208/2003, επιβάλλεται για την παραχώρηση κατά χρήση και δημοσίων χορτολιβαδικών εκτάσεων για λα-

τομική εκμετάλλευση, αντάλλαγμα παραχώρησης. Ο καθορισμός του ανταλλάγματος ενεργείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 6 ν. 998/79 και όχι με την παράγραφο 2 του αυτού άρθρου. Τούτο διότι με την παρεχόμενη έγκριση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 57 δεν επιδιώκεται ούτε παρέχεται η ευχέρεια αλλαγής της δασοπονικής φύσης της έκτασης (όπως τούτο απαιτεί η παρ. 2), αλλά αντίθετα η μη καταστροφή και η επαναφορά της δασικής βλάστησης (άρθρο 45 παρ 5, άρθρο 57 παρ. 1β, 3 και 4). Η καταβολή του ως άνω ανταλλάγματος παραχώρησης δημοσίων χορτολιβαδικών και δασικού χαρακτήρα εκτάσεων για λατομική εκμετάλλευση ακολουθεί την διαδικασία του άρθρου 57 ν. 998/79 όπως ρητά προβλέπει ο Νόμος και όχι την οριζόμενη από την παράγραφο 10 άρθρου 1 ν. 3208/2003. Ως εκ τούτου δεν καταβάλλεται και αντάλλαγμα χρήσης για τον ίδιο λόγο.

γ) Στις περιπτώσεις νομίμων εκμεταλλεύσεων λατομείων Διακοσμητικών Πετρωμάτων, των οποίων οι εκτάσεις είναι σχετικώς περιορισμένου εμβαδού Ε (Ε<100 στρεμ.), μέσα στις οποίες είναι εγκατεστημένες και λειτουργούν νόμιμα εγκαταστάσεις θραύσης – ταξινόμησης των «αποβλήτων» της εξόρυξης (απορριμμάτων), οι οποίες έχουν τοποθετηθεί επάνω σε εν δυνάμει εκμεταλλεύσιμο κοίτασμα, αυτές μπορούν να εγκαθίστανται ή να μετεγκαθίστανται σε όμορες ή γειτονικές εκτάσεις, σε εφαρμογή του Άρθρου 6 του Κ.Μ.Λ.Ε. – ΦΕΚ 1227/Β΄/14-06-2011.

Εάν οι εκτάσεις αυτές καλύπτονται από δάσος ή είναι δασικές, εκδίδεται άδεια επέμβασης του Άρθρου 57 παρ. 2 του Ν. 998/1979, με αντάλλαγμα χρήσης οριζόμενου με το Άρθρο 6 παραγ. 1 και καταβολή μόνο παγίου μισθώματος του Άρθρου 53.

δ) Το ύψος της εγγυητικής επιστολής τήρησης της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.), υπολογίζεται στο 20% του κόστους αποκατάστασης περιβάλλοντος, του περιλαμβανομένου στη θεωρημένη Μελέτη Επιπτώσεων και Αποκατάστασης Περιβάλλοντος (Μ.Ε.Α.Π.) ή τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.), για τη δεκαετή ισχύ της Α.Ε.Π.Ο. και την πιθανή χρονική παράτασή της.

Εάν ο εκμεταλλευτής δεν προβεί στην προβλεπόμενη από τη Μ.Ε.Α.Π. ή Μ.Π.Ε. αποκατάσταση περιβάλλοντος, τότε στην επόμενη Α.Ε.Π.Ο. νέο ποσοστό 20% προστίθεται στο παλαιό, οπότε το ύψος της εγγυητικής επιστολής ανέρχεται στο 40% του κόστους αποκατάστασης περιβάλλοντος κ.ο.κ.

Άρθρο 71

Τελικές Διατάξεις

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 αυτού του άρθρου, από την έναρξη ισχύος αυτού του Νόμου, καταργούνται:

α) Ο Ν.669/77 “περί εκμεταλλεύσεως λατομείων”, εκτός από τα άρθρα 37, 38 και 51 τα οποία διατηρούνται σε ισχύ.

Το άρθρο 37 αναφέρεται στην απαλλαγή από φόρους, δασμούς, Φ.Π.Α., εισφορές, δικαιώματα και τέλη που εισπράττονται κατά την εισαγωγή μηχανημάτων, εξαρτημάτων, ανταλλακτικών, κ.λπ., τα οποία θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για την εκμετάλλευση λατομείων οποιασδήποτε κατηγορίας λατομικών ορυκτών.

Το άρθρο 38 αφορά την απαλλοτρίωση ξένης ιδιοκτησίας, που βρίσκεται κοντά στα λατομεία και είναι αναγκαία όχι για εκμετάλλευση, αλλά μόνο για την κατασκευή έργων υποδομής, εγκαταστάσεων επεξεργασίας κ.λπ., των οποιασδήποτε κατηγορίας εξορυσσόμενων λατομικών ορυκτών, εξαιρουμένων των εκτός λατομικών περιοχών ευρισκόμενων λατομείων φυσικών αδρανών υλικών.

Το άρθρο 51 αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στην αναστολή των, κατά το άρθρο 106 του Μεταλλευτικού Κώδικος, υποχρεώσεων του μεταλλιοκτήτη, όταν το Δημόσιο διεξάγει μεταλλευτικές έρευνες δια του Ι.Γ.Μ.Ε..

β) Ο Ν.1428/1984 “Εκμετάλλευση λατομείων αδρανών υλικών και άλλες διατάξεις”, εκτός από το άρθρο 28 που αναφέρεται στην Ε.ΥΔ.ΑΠ..

γ) Ο Ν.2115/1993 “Τροποποίηση, αντικατάσταση και συμπλήρωση διατάξεων του Ν. 1428/84”, εκτός από τα άρθρα 27 έως 33 και 35, που αναφέρονται στη Δ.ΕΠ.Α. Α.Ε., κ.λπ..

δ) Τα άρθρα 6, 7 και 8 του Ν.2702/1999, που αναφέρονται σε παρατάσεις προθεσμιών καθορισμού λατομικών περιοχών, ισχύος αδειών εκμεταλλεύσεως λατομείων και τροποποίησης του άρθρου 16 του Ν. 1428/1984.

ε) το Π.Δ. 285/1979 “Περί εκμισθώσεως δημοσίων λατομείων, βιομηχανικών ορυκτών και μαρμάρων”.

στ) Το άρθρο 7 και η παράγραφος 1 του άρθρου 12 του Ν. 2837/2000.

ζ) Τα άρθρα 13 και 17 του Ν. 3335/2005.

η) Το άρθρο 14 του Ν. 3438/2006.

θ) Κάθε διάταξη που ανάγεται στην εφαρμογή των, δια της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου, καταργουμένων διατάξεων.

2. Μέχρι την έκδοση του προβλεπόμενου από το Άρθρο 57 αυτού του Νόμου νέου Π.Δ/τος για τις μισθώσεις, εφαρμόζεται το ισχύον σήμερα Π.Δ. 285/79, όπως εφαρμόζονται και όλες οι εκδοθείσες Υπουργικές Αποφάσεις, οι οποίες πρόκειται να αντικατασταθούν με καινούργιες, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του Νόμου.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να αναπροσαρμόζεται (αυξομείωση) αιτιολογημένα και μέχρι 20% ανά δεκαετία, το ύψος των χρηματικών ποινών, των εγγυητικών επιστολών, των παραβόλων και των παγίων μισθωμάτων, που προβλέπονται με τις διατάξεις του Νόμου *“Περί Λατομικού Κώδικος”*.

4. Η ισχύς αυτού του Νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Θεσσαλονίκη 18 Ιουλίου 2017